Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Afgangs- og Aarsprøver

i

Herlufsholms lærde Skole

i Juli 1862.

Pindars olympiske Oder, oversatte af Adjunct M. Rosing.
Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten i Skoleaaret 1861-62. Af Prof. C. Listov, Rector.

Nestved.

Trykt hos A. P. Bang.

Pindars

olympiske Oder,

oversatte

af

M. Rosing.

1ste olympiske Ode.

(Denne Ode er digtet i Anledning af Kong Hieros Seir i Hestevæddeløb Ol. 77. Den var bestemt til at afsynges ved Festen hos Seirherren i Syrakus.)

1ste Strofe.

Bedst er Vandet, men som Ild, der funkler
Klart i Natten, Guld straaler frem blandt Rigdomme stolte,
Men hvis Kampenes Idræt at synge nu
Kjære Hjerte du attraaer,
Da vil, saalidt som i Æthren den tomme du
Søger en anden varmere lysende Stjerne om Dagen end Solen,
Vi med Stemmen en bedre Kamp nu end den olympiske herligt berømme, [1])
Hvorfra den herlige Sang flyver hen over Digternes Sjæl,
Den, som de skal synge om Kronos's Søn,
Der komme til Hieros rige, gudkjære Arne;

---

[1]) Tankegangen i første Strofe: Som Vandet er det bedste med Hensyn til sin Uundværlighed, Guld med Hensyn til sin Glands, Solen med Hensyn til sit Lys og sin Varme, saaledes er den olympiske Seir den ypperste af Seirene, med Hensyn til den Berømmelse, den skjænker.

1ste Modstrofe.

Han, som paa Sikulers Faareoland
Dommerstav har i Haand og vinder sig Dydernes Krone,
Mens Musiken den ypperste glæder ham,
Den, vi spøgende synge,
Tæt omkring Bordet det kjære forsamlede.
Men saa velan! fra Naglen nu tag mig den doriske Lyre, hvis ogsaa
Søde Tanker mig gav i Sjælen Glæden for Pisa og hin Pherenikos, [2])
Som uden Spor paa sit Legem af Pigkjæp ved Alpheos for
Hurtigt frem i Løb og bragte saa Seir
Sin Herre, den hestkjære syrakusiske Konge.

1ste Eftersang.

Men for ham Berommelsen straaler hist i den mandige By,
Grundet af Lyderen Pelops,
Ham, hvem Poseidon den stærke, der kryster vor Jord,
Elskede, dengang Klotho tog ham fra Bækk'net det rene, [3])
Smykket paa Skuldren den stærke med Elfenbens Glands.
Visseligt meget er sælsomt, og Myther med Løgnens brogede Islæt
Lokke fra Sandheden bort Menneskers Rost.

2den Strofe.

Ynden, som gjør Alting sødt for Manden,
Glands til Løgnen tidt gav og lod jo som Sandhed den gjælde;

---

[2]) Navnet paa den Hest, hvormed Hiero havde seiret; den nævnes atter i den 3die pythiske Ode.

[3]) Herved betegnes kun Pelops's Fødsel, hvorved Parcen Klotho var tilstede.

Men de viseste Vidner for Alt er dog
Først de kommende Dage.
Godt kun om Guderne tale skal Manden dog,
Saa er der mindre Skyld i hans Ord. Men om dig, o du Tantalos' Ætling,
Modsat Fortidens Sang jeg synger: dengang din Fader til lovbundet Gilde,
Gjørende Gjengjæld for Maaltid, Guder til Sipylos bod,
Da den treforksvingende Gud, i sit Sind
Betvungen af Længsel, dig tog paa Vognen den gyldne,

2den Modstrofe.

Og han førte dig til Himmelborgen,
Zeus's Eie, hvis Ære opfylder Verden den vide,
Did hvor senere Tider til samme Fryd
Bragte Zeus Ganymedes.
Men da usynlig du blev, medens Mændene
Søgte med Flid hver Vraa, men kom tomhænded' hjem uden dig til din Moder,
Flux da hviskende Ordet sneg sig frem fra misundende Naboers Midte:
At, medens Vandet det syded' paa Ilden i spillende Kog,
Skar de Lem for Lem dig og spiste dit Kjød,
Tilsidst da det deltes omkring til Bordene alle.

2den Eftersang.

Bort! jeg hverken kan eller vil for Fraadser nu kalde en Gud,
Straf er kun Bagvaskerlønnen;
Men, hvis olympiske Herskere ærede Mænd,
Tantalos var blandt dem; dog Lykken' han ei kunde bære,
Han for sit Overmod modtog den vældige Straf:

Over ham Faderen hængte den mægtige Sten, og Glæden han mister,
Ventende, Fjeldstykket brat ramme ham skal.

3die Strofe.

Uden Hjælp i evig Nød han lever,
Trefold og firfold Kval! fordi han fra Guderne raned'
Nektardrik og til Vennerne skjænked' den
Med ambrosiske Spise,
Hvorved han selv havde vundet Udød'lighed;
Men hvis en Mand vil haabe for Guder at skjule sin Handling, han feiler.
Derfor Guderne sendte atter Sønnen til Mændenes hurtige Dødslod;
Men da de dunblode Mælkehaar farvede Hagen ham sort,
Mens hans Ungdoms Blomst stod i fuldbaaren Knop,
Et Bryllup der stod for hans Sind, beredt alt i Tanken:

3die Modstrofe.

Der at vinde Pisadrottens Datter
Stolten Hippodameia; ensom i Mørket han vandred'
Ned til Havet det graa, og den larmende
Treforksvinger han kaldte.
Op for hans Fødder alt nærved han dukkede,
Flux saa til ham han talte: „Velan nu hvis Kyprias [4]) yndige Gaver
Bli'er til Glæde os bragt, da tæm, Poseidon, Oinomaos' [5]) Landse af Kobber,

---

[4]) Aphrodite.

[5]) Oinomaos var Hersker i Pisa og Hippodameias Fader, Beilerne til Datteren maatte bestaae en Væddekjørsel med ham; dem, han indhentede, gjennemborede han bagfra med et Spyd.

Og paa den hurtigste Vogn du mig føre til Elis afsted.
Giv mig Seir! thi tretten af Beilerne alt
Til Døden han sendte, og Bryllup giver han ikke.

3die Eftersang.

Faren stor har Plads ei for Feige; den dog, som Dødsloddet har,
Hvi skulde han vel i Mørket
Sidde forgjæves og navnløse Alderdom naa
Uden al Del i Godt? men Kampen nu hist er mit Formaal,
Udfaldet kjært du mig gjøre.“ Saa lød nu hans Ord.
Frugtesløs blev ei hans Tale, thi Guden ham villig skjænked' med Guldvogn
Heste med Vinger, som ei flyve sig træt.

4de Strofe.

Han Oinomaos tvang og Pigen favned:
Sønner sex hun ham fødte, Folkenes dygtige Drotter.
Nu han hviler delagtig i Offringer
Hist ved Alpheos' Bølger.
Hædret hans Gravhøi ligger ved Alteret,
Der hvor sig mest de Fremmede flokke; men Pelops's Ry i det Fjerne
Kaster Glands paa olympiske Festlegs Løb, hvor snart Føddernes Hurtighed kappes,
Snart atter Kræfternes farebeseirende, fuldbaarne Blomst,
Men for ham, der seirer, vil Solskinnet mildt,
Trods Alt, dog fra Kampene følge Resten af Livet.

4de Modstrofe.

Lykkens sidste Gunst i Livets Vexel
Tykkes bedst hver en Mand, og her nu med Ros over Hesten

I æoliske Taktart det sømmer sig
Hin med Sangen at prise.
Ikke blandt dem, der nu leve, jeg troer, at jeg
Finder en Ven, som hædre jeg kunde med Sangens herlige Slyngning,
Baade større i Kløgt og i Daadkraft; men hvad dit Hjerte, o Hiero, ønsker,
Guden, thi det er hans Hjertes Bekymring, i Varetægt ta'er
Naadigt Alt, og derfor, hvis han ikke brat
Forlader dig her, da mit Haab er snart at besynge

4de Eftersang.

Seir i Vognkamp, langt mere sød, ved Kronions [6]) kneisende Høi,
Findende Ordenes Bistand.
Mig nu min Muse gi'er Pilens [7]) den vældigste Kraft,
En bliver stor ved Et, og atter en Anden ved Andet,
Høieste Magt har dog Kongen, thi søg du ei Mere.
Gid dette Liv du maa føre i Høiden, og jeg de Seirende følge
Lovprist blandt Hellas's Folk trindt for min Sang.

---

[6]) Kronion var en Høi ved Olympia i Elis.

[7]) Pindar betegner ofte Digterens Tanke billedligt ved en Pil eller et Spyd.

2den olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af en Seir i Væddekjørsel Ol. 76,1 (476), som Theron Herskeren i Agrigent havde vundet. Han hørte til Emmenidernes Slægt, der udledte sin Herkomst fra Thersandros, en Søn af Polyneikes. Han hørte altsaa til Oedips ulykkelige Slægt, og da hans egen Regjering ikke var uden Storme, han havde netop paa denne Tid heldigt dæmpet et Oprør vakt af Nogle af hans Slægt, vælger Digteren til sit Emne Ustadigheden i den menneskelige Skjæbne, idet han især fremhæver, at Lykken bringer os til at glemme de største Sorger og at Udgangen kan blive god selv af den værste Nød, som netop Emmenidernes stolte Slægt viser. Et stort Afsnit af denne Ode bestaaer af en Skildring af de Dødes Tilstand og en Lære om Sjælevandringen. I den sidste Epode antydes hin ovenfor berørte Begivenhed i Therons Regjering.)

Iste Strofe.

I Sange, som beherske Lyrens Streng,
Hvilken Gud og hvilken Halvgud, hvilken Mand skal vi besynge?
Dog vel Zeus's Stad det hellige Pisa, hvor Herakles har stiftet den olympiske Fest,
Byttets Offergave skjøn [1]);
Og Theron bør besynges, som seired' med sit Firspand
Og retfærdig mod sin Gjæsteven beskjærmer Agrigent
Og bevarer den, — en ædel Blomst paa gjæve Fædres Træ,

Iste Modstrofe.

Der efter al den Trængsel, som de led,
Fik et helligt Hjem ved Floden og blev Sikiløens Øie; [2])

---

[1]) Herakles byggede Altrene i Olympia og indstiftede Festen for det Bytte, han havde taget fra Augias, Konge i Elis.

[2]) Pindar bruger Ordet „Øie“ om Personer eller Ting, der udmærke sig blandt en større Mængde af deres egen Art.

Dem har Lykken fulgt med Rigdom og Yndest, som en
Tilgift til de Dyder, som paa Vuggen de fik.
Du, som throner paa Olymp,
Bevogter af den ypperste Kampleg og Alpheus,
Du, som Ætling er af Kronos og af Rhea, o bevar
Og for Fremtiden, ved Sangene formildet, Fædres Land!

1ste Eftersang.

Af Alt, hvad der er udført, om med Uret eller Ret,
Selv ei Tiden, Faderen til Alt, kan gjøre ugjort
Nogen Gjernings Udfald, Glemselen kan kun,
Naar Skjæbnen er os lykkelig, sin Lægedom bringe,
Thi Lidelsen, vor Fjende, vil for Glædens gode Haand
Betvungen finde sin Død,

2den Strofe.

Naar Moiraen fra Guden giver Væxt
Lykken den straalende. Ja selv fra deres Dronningstol
maae Ordet
Vel bekræfte høit de Døttre af Kadmos, som har meget
maattet lide; men for stærkere Fryd
Tunge Sorger dog forsvandt;
Thi Semele den haarfagre boer paa Olympen,
Hun, hvem Lynilden har dræbt, og hende Pallas nu og Zeus
Og den vedbendkrandste Søn [3]) jo for bestandigt elske høit.

2den Modstrofe.

De sige og, at Ino [4]) dybt i Hav,
Iblandt Døttrene af Nereus, der paa Bølgetoppe gynge,

---

[3]) Dionysos. [4]) Ino gift med Athamas, hvem Hera gjorde vanvittig; da han havde dræbt sin Søn Learchos, styrtede Ino sig med sin anden Søn Melikertes i Havet, og de dyrkedes derefter som Havguddomme under Navnene Leukothea og Palaimon.

Har et evigt Liv i Tidernes Vexel; men i Menneskenes
Dage der for Døden er ei
Sat et Grændseskjel bestemt,
Og aldrig er det sikkert, om Solbarnet Dagen
Os forlader uden Uveir og i uforstyrret Held,
Men til Mændene i Vexel der jo strømmer Fryd og Nød.

2den Eftersang.

Men saaledes og Moiraen, som bringer i sin Haand
Lykken nu til disse som et Arvegods i Slægten,
Blanded' som en Modvægt, Sorg med Lykken stolt
Fra den Tid af, da Sønnen [5]), som af Skjæbnen var udseet,
Kong Laïos hist fældede og Pythos gamle Ord
Ved Mødet fuldbragte der.

3die Strofe.

Erinnyen med Øiet hvast det saa,
Slægten krigerisk hun dræbte og i Broderblod den kvalte;
Dog tilbage stod, da hist Polyneikes laa i Støvet, end
Thersandros, Adrastidernes [6]) Haab,
Rost i Kampleg og i Krig.
Og derfor bør vi prise med Sang og med Lyre
Anesidamos's Søn [7]), som er et Skud jo fra hans Rod,
Thi han selv jo i Olympia har vundet Seirens Krands.

3die Modstrofe.

I Pytho og paa Isthmos samme Held
Ham og Broderen jo fulgte, og Chariterne dem skjænked'

---

[5]) Oidipus.

[6]) Adrastiderne ere Kong Adrastos' Slægt; hans Datter Argeia gift med Polyneikes var Moder til Thersandros.

[7]) Det er Theron.

Begge Krandsen hist, da Firspand de styred' og paa Vognen fore Rendebanen tolv Gange rundt.
Kroner Væddekampen Seir,
Da Mismodet forsvinder; men visselig Rigdom,
Som med Dyderne er smykket, os til Meget baner Vei,
Thi til Dybderne at forske i vort Liv den driver os.

3die Eftersang.

Den straaler høit for Manden, som en Ledestjerne god,
Hvis han ellers kjender, hvad os Fremtiden vil bringe:
De, som ere døde, flux maa lide Straf
For syndefulde Tanker, og dernede i Jorden
Hver Synd, som de begik i dette Rige under Zeus,
Faaer bitter tvingende Dom.

4de Strofe.

Men Solen vil om Natten som om Dag
Evigt smile til de Gode i et Liv foruden Moie,
Der ei nøder tungt med Haanden den stærke enten Jordens Muld at ploie eller Bølgen at slaa,
Støvets kummerfulde Lod;
For hine, der i Trofasthed Glæde har fundet,
Iblandt Guderne, de Ypperste, har Livet ingen Graad;
Men de Andre vil faa Trængsel, som de aldrig troede kom.

4de Modstrofe.

Men de, som fik bevaret deres Sjæl,
Mens den trende Gange leved' begge Steder, fra det Onde,
De paa Zeus's Vei jo vandred' til Borgen, den som Kronos har i Eie; der de Saliges Ø
Vifte Vindene fra Hav,
Hvor Blomsterne de gyldne saa luerødt funkle

Høit i Træerne straalende og vuggende paa Sø,
Og de flette dem og bære dem som Krands i Haand og Haar

4de Eftersang.

I Kraft af hvad med Retfærd Rhadamanthys[8]) har bestemt,
Siddende i Dommerraad hos Kronos, ham hvis Hustru
Rhea paa sin Throne kneiser over Alt.
Og der nu mellem dem er baade Peleus og Kadmos,
Og Moderen, hvis Bønner gjorde Zeus om Hjertet blød,
Sin Søn Achilles bar did,

5te Strofe.

Der Hektor saa urokkelig og stærk,
Troias Støtte, slog i Støvet og til Døden Kyknos[9]) sendte
Og Æthiopers Helt, hin Ætling af Eos[10]). Men i Pile-koggret har jeg under Armen endnu
Mangen letbevinget Pil[11]),
Der træffe vil i Sjælen vel dem, der har Indsigt,
Men for Mængden vil de trænge til en Tolk, men ikkun vis
Er jo den, der af Naturen fik i Meget Indsigt klar;

5te Modstrofe.

Men rasende af Snakkelyst er de[12]),
Der med Moie fik lidt Lærdom, og som Ravnene de skrige

---

[8]) En Søn af Zeus og Europa; efter sin Død blev han Dommer i Underverdenen.

[9]) En Søn af Poseidon.

[10]) Memnon.

[11]) Et Billede, der ofte kommer igjen hos Pindar for at betegne Digterens Tanke.

[12]) Man mener, at Pindar herved sigter til Digterne Simonides og Bacchylides.

Mod Zeus's Ørn. Men sigt nu med Buen, du mit Hjerte!
dog mod hvem skal vi vel sende vor Pil,
Atter flyvende med Glands
Fra venligt sindet Sjæl? Agrigent vil jeg træffe,
Og jeg sige vil i Sandhed nu et edbefæstet Ord:
Ingen By vel nu har frembragt i et hundred Aar en Mand,

5te Eftersang.

Mer gavmild imod Vennerne, end Therons Sind og Haand.
Haan er dog med Uret nu af Mennesker, som rase [13]),
Vakt imod hans Hæder, gjerne de med Snak
Fordunkle vil det Skjønne, som den Gode har øvet.
Som Sandskorn ei du tæller, hvo kan sige hver en Fryd,
Som Andre skjænket han har.

3die olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af samme Seir, som den 2den olympiske Ode, men, medens hin blev sungen ved Festgildet i Therons Pallads, er denne rimeligvis bleven sungen i Dioskurernes Tempel ved Seirskrandsens høitidelige Indvielse. Af Seirskrandsen, der altsaa ved denne Leilighed er Hovedsagen, tager Digteren sit Motiv og fortæller Mythen om, hvorledes Herakles fik Olietræet fra Hyperboreerne og plantede det ved Olympia. Efter at han i korte Træk har fortalt dette i Slutningen af 1ste Eftersang og Begyndelsen af 2den Strofe, begynder han fra næstsidste Linie i 2den Strofe at fortælle Anledningen til at han hentede Olietræet der. Dette i Forbindelse med Paakaldelse af Dioskurerne og Fremstilling af deres Betydning for den olympiske Fest er Hovedindholdet af Oden.)

---

[13]) Herved sigtes til Therons Fættere, der trods hans Velgjerninger mod dem havde gjort Oprør.

1ste Strofe.

Naade hos Tyndareus' gjæstmilde Sønner og hos Helene,
den haarfagre Kvinde,
Ønsker jeg mig for min Ros af det herlige Agrigent,
Syngende Therons olympiske Seirssang, herligste Ros for
de fodrappe Heste.
Derfor Musa, thi Rhythmen med Nyhedens straalende
Glands har jeg fundet,
Staa mig bi at slutte Festsangens Fod i den doriske Sko. [1])

1ste Modstrofe.

Krandsene slynged' om Lokkerne kræve her jo for Gjæl-
den, mig Guden har paaført,
At jeg for Anesidámos's Søn [2]) nu paa rigtig Vis
Blande skal Lyrens den klangrige Stemme, Fløiternes Tone
og Ordenes Rhythmus,
Og, at synge jeg skal, nu og Pisa befaler mig, Stedet,
hvorfra jo
Efter Gudens Raad til Mennesket kommer hin Seierens
Sang,

1ste Eftersang.

Til hver den, hvem, lydig Budet, som fordum Herakles
jo gav,
Aldrig skuffet Hellanodiken, [3]) Ætoleren, ovenfor Øienlaaget
Slynger om Haaret til Pryd et Olietræs blaagrønne Krands,

---

[1]) Billedligt Udtryk for dorisk Harmoni.

[2]) Theron.

[3]) Hellanodiker er Navnet paa de olympiske Kampdommere; de valgtes blandt Indvaanerne i Elis, der vare af ætolisk Herkomst.

Hvilket fra Isterens Kilder de dunkle fordum Amphitryoniden [4]) har fort,
Skjønneste Minde om de olympiske Kampe,

2den Strofe.

Dengang Apollons de tjenende Venner, Hyperboreernes [5]) Folk, ham bonhørte.
Trofast i Sind under Et han for Zeus's den gjæstfri' Lund
Bad om et skyggefuldt Træ og om Krandsen, Mændenes Løn for det seirende Snille;
Thi alt Fuldmaanen [6]) straaled' med hele sit Øie ved Kvæld fra sin Guldvogn
For hans Blik, mens Altret, Faderen helliget, indviet stod,

2den Modstrofe.

Dengang han stifted' for Kampene store Domstolen hellig og femaarlig Festleg,
Begge paa een Gang ved Alpheos' hellige, steile Bred;
Men i kronidiske [7]) Pelops's Dale Jorden ei voxe lod Træerne skjønne,
Pladsen, blottet for disse, ham syntes for udsat for Solstraaler skarpe,
Og hans Sind ham derfor drev til at drage til istriske Land,

---

[4]) Det er Herakles, hvis Moders jordiske Gemal var Amphitryon.

[5]) Hyperboreerne et fabelagtigt Folk, som man forestillede sig boede høiest mod Nord, de betragtedes som Solens udkaarne, lykkelige Folk.

[6]) Den olympiske Fest feiredes altid ved Fuldmaane.

[7]) Pelops kaldes den kronidiske, da hans Fader Tantalos var en Søn af Zeus, Kronos' Søn.

2den Eftersang.

Hvor ham Letos Datter[8]) modtog, den hestebetvingende Mo,
Da han kom fra Fjeldene hist blandt Arkadiens bugtede skjulte Dale
Fordum, da Faderens Villie ham paa Eurystheus's[9]) Bud
Sendte afsted efter Hinden med Guldhorn,[10]) den, som Taÿgeta[11]) fordum engang
Viede ind som Skjænk til Orthosias[12]) Guddom.

3die Strofe.

Jagende den han og saa hine Egne bagved den iskolde Boreas' Vindpust;
Staaende der med Forundring han Træerne saa, og Lyst
Mægtigt ham greb disse Træer at plante hist omkring Maalet for Hestenes Fødder,
Hurtigt tolv Gange faret forbi[13]). — Nu til Festen han naaderig kommer

---

[8]) Artemis.

[9]) Sthenelos' Søn, i hvis Tjeneste Herakles udførte de 12 Arbeider.

[10]) Den kerynitiske Hind, som Herakles skulde bringe levende til Eurystheus.

[11]) Taÿgeta en af Pleiaderne, Atlas' Døttre. For at befri hende fra Zeus's Efterstræbelser forvandlede Artemis hende til en Hind; da hun efter at være reddet fik sin kvindelige Skikkelse igjen, indviede hun til Artemis hin Hind med de gyldne Horn.

[12]) Under Navnet *Orthia* eller *Orthosia* dyrkedes *Artemis* i Lakedaimon og Arkadien.

[13]) Pindar fremstiller altsaa Sagen saaledes, at Herakles to Gange er kommen til Hyperboreerne, først ved Jagten paa den kerynitiske Hind, ved hvilken Leilighed han først saa Olietræet, derpaa da han indstiftede den olympiske Fest efter Seiren over Kong Augias, og ved at see det trætomme Land kom til at tænke paa de Træer, han havde seet hos Hyperboreerne og drog did for at bede om dem.

Med den lavt ombæltede Ledas det herlige Tvillingepar [14]).

3die Modstrofe.

Thi, da han for til Olympen, saa gav han dem at bestyre den herlige Kampleg
Baade for Mændenes Kraft og de hurtige Vognes Løb.
Mig altsaa tilskynder hele mit Hjerte her til det Ord, at nu Hæderen kom til
Emmenider [15]) og Theron som Skjænk fra Kong Tyndareus' hestkjære Sønner,
Thi de Offrets Festbord hyppigst blandt Mændene dækked' for dem,

3die Eftersang.

Med den fromme Tanke kommende Gudernes Fester ihu.
Men, saasandt som Vand er det bedste og Guldet er herligst af Alt at eie,
Kommer i Dygtighed Theron nu til det yderste Punkt,
Selv ved sin Kraft naaer han Herkules' Støtter [16]), længer ei Vis eller Uvis kan naa,
Jeg ham ei følger [17]), ellers jeg tom maatte være.

---

[14]) Dioskurerne.

[15]) Navnet paa den Slægt, hvortil Theron hørte.

[16]) Ligesom i geographisk Forstand Herakles' Støtter vare Grændsen for Grækernes Verden, saaledes blev det at naa Herakles Støtter et Mundheld, der betegnede at komme til det høieste Punkt i Noget.

[17]) Nemlig, hvis han stræber videre; altsaa indeholdes i den sidste Linie en Paamindelse til Theron om at begrændse sin Ærgjerrighed.

4de olympiske Ode.

(Oden blev afsungen i Olympia i Pindars Nærværelse i Anledning af en Seir vundet i Væddekjørsel med Muldyr af Psaumis fra Kamarina paa Sicilien Ol. 82,1 [452].)

Strofe.

O du hoie Styrer af Tordenens Fod, den, som end ei blev
træt, o Zeus, som et Vidne
Om den hoieste Kamp sendte mig hid Aarets rullende Ti-
ders Kredslob,
Og Sangen mig følger til Lyraens Toner.
Gaaer det Vennerne godt,
Da ved Budskabet sødt
Sig glæde strax alle de Gode.
Men o Søn af Kronos, som Ætna eier, [1])
Byrden af Stormen omsust, som betynger vældige Ty-
phons [2]) hundrede Hoveder,
Naadig nu hør for Chariternes Skyld
Denne glade olympiske Festsang,

Modstrofe.

Den, som Kraft og Dygtighed gi'er uforgjængelig Glands;
her paa Psaumis's Vogn den nu kommer, [3])
Som, da Olieblads Krands Pisa ham gav, iler Hæderens
Ry at vække
For dig Kamarina; hans øvrige Bønner

---

[1]) Da Sangen er til en Siculer, paakaldes den ætnæiske Zeus.

[2]) Et Uhyre, Personifikation af Jordens vulkanske Kræfter. Da Zeus havde overvundet ham, væltede han Ætna over ham.

[3]) Istedetfor ligefrem at sige, at Sangen er til Ære for Psaumis, personificerer Digteren sin Sang og lader den komme kjørende paa Psaumis' Seirsvogn.

Finde Naade hos Gud,
Thi jeg priser ham hoit
For Lyst til at opdrætte Heste,
Og fordi han glad er mod Alle gjæstfri,
Og med sin Tanke den rene har vendt sig ganske til Freden, Byernes Vogterske.
Ei vil min Tale jeg farve med Logn,
Thi forst Proven er Menneskets Dommer;

Eftersang.

Den fra lemniske [4]) Kvinders Haansord
Klymenos' Søn befried',
Og hist, da Seir han vandt i Løb
I Rustning af Kobber, til Hypsipileia,
Da frem han gik, for sin Krands at faa, han mæled:
„min Hurtighed saa du;
Ligesaa godt er mit Hjerte,
Og ligesaa god er min Haand,
Thi ofte paa Mændene unge
Kan der voxe skjondt tværtimod Alderens Tid
Graahvide Haar."

---

[4]) Argonauterne kom paa deres Tog til Lemnos, hvis Kvinder havde dræbt deres Mænd. Hypsipileia var paa den Tid Øens Dronning og anstillede Væddekampe ved sin Fader Thoas' Grav. En af Argonauterne Erginos, Søn af Klymenos, Konge i Orchomenos, fremstillede sig til Væddeløb, men blev udleet for sine graae Haar af de lemniske Kvinder. Dog seirede han i Væddeløb over Boreas' Sønner. Man kan vel slutte heraf, at Psaumis var en ældre Mand.

5te olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af samme Seir, som den 4de Ode, men den blev sungen i Kamarina selv ved Festtoget. Det synes, som om den rige Psaumis havde begyndt at forskjønne sin By Kamarina ved prægtige Bygninger, men at han ved sin ivrige Deltagelse i de olympiske Kamplege havde afbrudt disse Foretagender. Den Misstemning, som derover var opstaaet hos hans Medborgere, søger Pindar at dæmpe ved at fremhæve den Hæder, hans Seir bringer Byen, og ved at love, at han nu vil fuldende de begyndte Arbeider. Til dette Forhold sigtes i 2den Modstrofe og 2den Eftersang.)

1ste Strofe.

Høie Dyders og de olympiske Krandses søde Blomst
Modtag, glædende dig i dit Hjerte, Okeanos' Datter [1]), som Gaver
Nu fra Muldyrets Spand med utrættelig Fod og fra Psaumis.

1ste Modstrofe.

Folkets Fostermoder, din Stad, Kamarina, gav han herlig Ære
Hædrende Tvillingaltrene sex ved de herligste Fester [2])
Under Oxernes Offring og feirende fem Dages Festkamp

1ste Eftersang.

Med et Hestspand og Muler og Enloberhest [3]); men dig han Æren den søde vied',

---

[1]) Nymphen Kamarina, der beboede Søen ved Staden af samme Navn.

[2]) Herakles havde i Olympia opreist 6 Altre for 12 Guder; ved disse Altre offrede Seirherrerne.

[3]) Psaumis havde altsaa forsøgt sig i disse 3 Væddekampe, men kun seiret i Løbet med Muldyr.

Seirende hist og Heroldraab forkynde han lod
Faderen Akrons Navn og den nybygte Hjemstavn. [4])

2den Strofe.

Fra hint hulde Hjem for Oinomaos og for Pelops [5]) hjemvendt atter,
Pallas [6]), du Vogter af Staden, din hellige Lund gjør beromt han
Og, Oanis, din Flod og den Sø, ved hvis Bølger han lever,

2den Modstrofe.

Og hvert helligt Vandløb, som Hipparis [7]) sender Folkets Mark til Vanding.
Grundfaste Bygningers kneisende Skov vil han opbygge hurtigt,
Mens fra Nød dette Borgernes Folk han vil føre til Lyset.

2den Eftersang.

Naar det gjælder om Dygtigheds Pris i en Sag, der tæt er hyllet i Farens Skyer,
Kjæmpes med Møie og Udgift, og de, som har Held,
Synes da ogsaa Borgerne Vismænd at være.

3die Strofe.

Frelser Zeus, som throner i Skyerne og som Kronoshoien beboer,

---

[4]) Kamarina var Ol. 79,4 (461) anden Gang bleven ødelagt af Syrakusanerne, kunde altsaa kaldes ny opbygget i Aaret 452, da Psaumis vandt denne Seir.

[5]) Oinomaos var den gamle Konge i Elis, hvem Pelops overvandt i Væddekjørsel og hvis Datter han ægtede, hvorpaa han indstiftede Legene.

[6]) Athene havde et Tempel i Kamarina.

[7]) Hipparis og Oanis Floder ved Kamarina.

Skjærmende Alpheos bred som og Idas den hellige Grotte, [8])
Med den lydiske Fløiteklang ydmygt jeg nærmer mig til dig

3die Modstrofe.

Med den Bøn, at Idrætter herlige, spurgte vidt, maae smykke Staden,
Og gid at Du, som fik Krandsen, mens Hesten, vor Skjænk fra Poseidon,
Er til Glæde for dig, nu tilfreds maa din Alderdom ende,

3die Eftersang.

Mens du sidder, o Psaumis, i Sønnernes Kreds; men den, som blomstrende Magt forøger,
Føiende hæderligt Navn til alt rigeligt Gods,
Han skal ei stræbe op til en Gud sig at hæve.

6te olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af en Seir i Væddekjørsel med Muldyr, som Syrakusaneren Agesias, Sostratos' Søn vandt Ol. 78,1 (468). Han hørte til Iamidernes Slægt, der var vidt udbredt i de doriske Lande og ifølge Arv udførte Præstetjenesten ved Zeus's Alter i Olympia, hvor de spaaede af Offerilden. Agesias var rimeligvis paa Gelons Tid udvandret fra Staden Stymphalos i Arkadien, hans Slægts tidligere Hjem. Ved et Gilde her i en af Iamidernes Hus paa Agesias' Bekostning blev denne Sang sungen. *Midtpunktet danner Forherligelsen af Iamidernes Slægt*, hvis Udspring siges at være fra Iamos, Apollons Søn. Navnet Iamos udledes af *ἴον*, en Viol, og denne Blomst bliver da et Sindbillede paa Slægtens Glands, der aldrig skulde uddø, men bestandigt paany opblomstre som Violen.)

---

[8]) Den idæiske Grotte var egentlig paa Kreta, men opkaldt efter den var ogsaa en Grotte i Olympia, og det er rimeligst her at tænke paa den, da den nævnes sammen med Floden Alpheos og Kronoshøien, der begge vare ved Olympia.

1ste Strofe.

Vi stille her de gyldne Søiler først under Forhallen stærk,
Ret som naar Borgen man bygger, herlig at see,
Glands det begyndende Værk bør man lægge om Panden. [1]
Men, hvis nu den, som Krandsen vandt i Olympia, ogsaa forvalted' hist
I Pisa Zeus's Alter, hvor Spaadommen lyder,
Og selv var med blandt dem, som drog den stolte Stad Syrakus at befolke, [2]
Ros han ei undgik, hvor uden Avind lyde Borgernes yndige Sange.

1ste Modstrofe.

Thi, lad ham vide denne Sko nu passer hans heldige Fod,
Sostratos' Søn; men ei æres farelos Seir,
Vunden paa Land eller ude paa Skibene hule,
Medens vel Manges Sjæl vil huske den herlige Daad, som har kostet Sved,
Og derfor dig beredt Agesías er Rosen,
Adrastos [3] høit udtalte over Amphiaraos, [4] Fædrenes Spaamand,

---

[1]) Han sammenligner Sangen med et prægtigt Hus og Begyndelsen med en Forhal.

[2]) Scholiastens Forklaring til dette Sted passer ikke til Pindars Ord, i hvilke der slet ikke ligger, at Agesias var Efterkommer af en af de første Grundlæggere af Syrakus. For at styrke sin Magt indkaldte Gelon Fremmede til Syrakus og gav dem Landeiendomme, blandt disse var Agesias. (Grote).

[3]) Adrastos, Søn af Talaos, Anfører for de 7 Fyrsters Tog mod Theben.

[4]) Amphiaraos, en Søn af Oikles, deltog i Adrastos' Tog mod Theben og blev paa Flugten derfra opslugt af Jorden ved Ismenos, en Flod ved Theben.

Sønnen af Oikles, da Jorden fordum slugte ham og hans
vælige Heste.

1ste Eftersang.

Dengang da Baalene, syv i Tallet, stode med Ligene,
Talaos' Søn
Hist i Theben udtalte Ordet: „ham, som var Øiet [5]) i
Hæren, jeg savner,
Baade som Spaamand dygtig han var, og Kamp med Spyd
forstod han godt."
Dette passer og paa Gildets Drot [6]) Syrakuseren stolt;
Skjøndt jeg vel ynder ei Strid og Trætte, dog dette jeg nu
Høit vil bevidne, og Eden stærk skal befæste mit Ord,
Muserne med Stemmen sød vil dertil deres Minde give.

2den Strofe.

O Phintis [7]) spænd for Vognen nu de kraftige Muler i
Fart,
At vi paa uhindret Vei kan styre vor Vogn,
Medens til Heltenes Slægt jeg og søger at komme;
Bedre end andre Veie denne vel Mulerne vise, som hen-
ted' hjem
De Krandse hist, Olympia rækker, og derfor
Nu dem bør Sangens Porte aabnes, did i Dag jeg i Tide
bør komme,

---

[5]) Om dette Udtryk see 2den Ode, 1ste Modstrofe.

[6]) Gildets Drot kaldes Agesias, dels fordi Gildet var til Ære for ham, dels fordi det var paa hans Bekostning.

[7]) Det er Agesias' Kudsk. Istedetfor ligefrem at sige: „nu vil jeg prise Agesias' Slægt, som er forherliget ved hans Seir", siger Digteren, at han vil kjøre paa Heltens Seirsvogn til det Land, hvorfra hans Slægt har sit Udspring.

Hvor ved Eurotas's [8]) Strøm Pitana [9]) boer, hvem Sagnet fortæller at fordum

2den Modstrofe.

Poseidon, Kronos's Søn har favnet, Livet Euadne da fik,
Barnet med Lokkerne dunkle; Moderen først
Kjærlighedsfosteret bar under Hjertet i Løndom.
Fødselens Maaned kom, da sendte hun Terner og bød dem at Fostret spædt
Til kjærlig Omsorg skulde de give til Helten,
Som styred' hist Arkaders Stamme, Eilatiden [10]) i Staden Phaisana [11]),
Havende Bolig ved Alpheos' Bølger; opfødt der, Aphrodite den søde

2den Eftersang.

Kyssed' hun først i Apollons Arme, skjult for Aipytos ikke dog blev
Gudens Sæd, som lønligt hun modtog; tvingende Vreden den stærke med Møie
Drog han til Pytho hen for et Raad at søge der for Smerten stor,
Medens hun i Krattets Skygge Vandkrukken satte af Sølv,
Løste sit Bælte, det purpurrøde, og fødte saa der
Guddommens Afkom, men Guldhaarsdrotten [12]) om hende lod staa

---

[8]) En Flod ved Sparta.

[9]) Her menes Nymphen, en Datter af Flodguden Eurotas, men Pitana var ogsaa en Flekke i Lakonien, efter Dorernes Indvandring en Del af Sparta.

[10]) Aipytos, en Søn af Eilatos.

[11]) En By i det sydlige Arkadien.

[12]) Apollon.

Hjælpende med kjærligt Sind Eleutho [13]) selv og alle Moirer.

3die Strofe.

Men strax fra Moderskjødet huldt for Lyset kom Iamos frem;
Der hun paa Jorden forlod ham sorgfuld i Hu.
Ham efter Gudernes Bud nu med Næringen giftfri,
Biernes Vædske, tvende Slanger med Øine som Flammer ernæred' tro.
Men Kongen, hjemvendt atter fra pythiske Klipper,
Nu spurgte Alle der i Huset flux om Barnet, Euadne jo fødte,
Phoibos Faderen var, han sagde, Spaamand skulde han vorde for Støvet

3die Modstrofe.

Med større Navn end nogen Anden, uddø ei skulde hans Slægt.
Det var hans Ord, men de Alle svor, at de ei
Hørt eller seet havde Barnet, alt fem Dage gammelt;
Laa det og skjult i Siv og Tjørnekrat, medens henover dets Legem blødt
Sig bøied' Ionsblomsterne gule og røde [14]);
Og Blomstens Navn, som aldrig uddøer, gav hans Moder ham da som et Varsel
Altid at bære; men dengang Hebe guldbekrandset rakte sin Frugt ham [15]),

---

[13]) Eleutho = Eileithyia, Fødselsgudinden.

[14]) Formodentlig Gyldenlakker og Levkøier.

[15]) Billedligt Udtryk for at betegne, da han var fuldvoxen.

3die Eftersang.

Da han steg under Nattens Himmel ned i Alpheos kaldende høit
Havets Gud, sin Stamfader vældig, derpaa og ham, som med Buen paa Skuldren [16])
Vogter for Delos, Gudernes Ø, og bad dem om en Gave skjøn,
Ham og Folket med til Glæde. Faderens Sandsigerrøst
Svared' ham, sigende til ham: „skynd dig min Søn og kom hid!
Følg Du min Stemme, og hist med mig Du til Landet skal gaa,
Fælleds for alt Jordens Folk“ [17]). — Til Kronoshøiens steile Klippe

4de Strofe.

De vandred' nu og der han gav til Spaadommens rigeste Væld
Adgang ham dobbelt, thi Stemmen, ukjendt med Løgn,
Skulde han høre nu først [18]), men naar siden Herakles,
Dristig til Daad, kom did, hint hellige Skud paa Alkidernes ædle Træ, [19])
Og stifted for Faderen [20]) Festen, der kalder
I talrig Skare Støvets Børn, og ordned' Kamplegens høieste Love,
Da hans Orakelrøst lyde skulde høit fra Zeus's det øverste Alter [21]).

---

[16]) Det er Apollon.

[17]) Olympia.

[18]) Han skulde altsaa først spaa inspireret af Apollon.

[19]) Alkaios var Herakles' Bedstefader.

[20]) Zeus, thi Amphitryon var kun hans Moders Gemal.

[21]) Zeus's Alter i Olympia bestod af to Dele, et stort, og et mindre ovenpaa dette; der antændtes Offerilden, hvorefter lamiderne spaaede.

4de Modstrofe.

Fra den Tid Iamiders Slægt i Hellas fik herligste Ry,
Lykken dem fulgte. Men den, som Dyden har kjær,
Kommer til Hæderens Vei; for Enhver vil hans Gjerning
Vidnesbyrd give; Dadlen truer dog bedsk fra Misundelsens Læber dem,
Hvem Charis huld lod Seiersfryd straale i Øiet,
Naar forrest tolvte Gang om Banen stolt de styred' de hurtige Heste.
Men hvis i Sandhed din Moders Fædre, de, som hist ved Kyllana [22]) boede,

4de Eftersang.

Frembare Offring og Bon med Fromhed til Hermes hint Gudernes Bud,
Han, som Væddekampen styrer, Raader for Skjæbnen, som Kampprisen skjænker,
Elskende hoit Arkadernes Land, hin Fosterjord for gjæve Mænd,
Da din Lykke Vækst han giver sammen med Tordneren Zeus.
Nu paa min Tunge jeg har, en klingende Slibesten lig [23]),
Tanken, som drager til Floiten yndig min villige Rost:
Stymphalos var Stedet, hvor min Moders skjonne Moder fodtes,

---

[22]) Kyllana det høieste Bjerg i Peloponnes paa Grændsen af Achaja og Arkadien. Det var helliget til Hermes, hvis Tempel laa derpaa. Ved „din Moders Fædre" maa forstaaes Euadnes arkadiske Pleiefaders Forfædre, thi Euadnes Moder, Pitana, havde jo hjemme i Lakedaimon.

[23]) Den Tanke, at ifølge Mytherne Thebanere og Arkadere vare i Slægt, griber Digteren og lægger sig paa hans Tunge som en Slibesten, der ægger ham til Sang.

5te Strofe.

Metope [24]), hun, som fødte Thebe, tumlende Hestene flinkt,
Hende, hvis yndige Kilde [25]) giver mig Drik,
Medens for Helte jeg slynger de kunstige Sange.
Tilskynd Aineas [26]) her nu Svendene Hera Parthenias [27]) Lovsang først
At synge høit og dernæst at see, om vi ikke
Med Rette fries fra gammelt Skjældsord, „det boeotiske Svin“ [28]); thi Du er jo
Musernes Brevstav og sikkre Bud, Du Kar, hvor Sangenes Honning blandes;

5te Modstrofe.

Og byd dem Syrakus at mindes hist med Ortygias Ø [29]),
Styret af Hieros Scepter, pletfrit og rent;
Øvende Retfærd han rødfoded Demeter [30]) dyrker

---

[24]) Metope, en Datter af den arkadiske Flod Ladon, blev ved den boeotiske Flod Aesopos Moder til Thebe.

[25]) Dirke.

[26]) Istedetfor ligefrem at besynge dem, han nu vil hædre i Sangen, opfordrer han Aineas, sin Chorlærer, til at lade Choret besynge dem.

[27]) Tilnavn til Hera efter Bjerget Parthenion i Arkadien; hun dyrkedes med det Tilnavn i Stymphalos, Agesias opreiste et Billede for hende, og det er ikke usandsynligt, at her antydes, at der senere skulde synges en særlig Sang i den Anledning; Alt herom er dog kun Gisning.

[28]) Det boeotiske Svin var et Mundheld opstaaet af Boeoternes Dumhed; stolt udtaler her Pindar, at ved hans Digte har dette Ord tabt sin Magt.

[29]) Denne Ø udgjorde en Del af Syrakus.

[30]) Sicilien var et Kornland; Demeter Kornets Giverinde kaldes vel rødfodet, fordi den rødbrune Hvede voxede ligesom i hendes Fodspor.

Feirende ogsaa Fest for Datteren [31]), hende som kridhvide
Hestspand har,
Og Ætnas Herre, Zeus, han og ærer; ham selv jo
Den søde Sang til Lyren priser. O lad Tiden ei knuse
hans Lykke!
Toget, som hjem Agesias følger, lad ham modtage venligt
og naadigt;

5te Eftersang.

Hjemme bag Stymphalos' Mure det er jo, kommer hist
dog igjen til et Hjem,
Mens det her forlader nu Mod'ren for det arkadiske færige
Fjeldland:
Godt det jo er i stormende Nat at fore med paa hurtigt
Skib
Ankre to til Hjælp paa Dybet [32]). — Gid nu en velsindet
Gud
Disse [33]) og hine [34]) vil skjænke Hæder, gid Havdybets
Drot,
Han, som er viet til Amphitrite med Guldten i Haand
Dem vil gjøre Reisen let, gid Sangens Blomst for mig
maa voxe! —

---

[31]) Persephoneia.

[32]) Det er godt for en Borger i Syrakus, hvor tidt Partikampe rasede, at have to Fædrelande, ligesom for et Skib at have to Ankre.

[33]) Indvaanerne i det arkadiske Stymphalos, hvor Gildet holdes.

[34]) Indvaanerne i Syrakus.

7de olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af en Seir i Haandkamp, som Diagoras fra Rhodos, en Søn af Damagetos havde vundet Ol. 79,1 [464]. Sangen blev sungen i Ialysos paa Rhodos og har til Hovedgjenstand denne Øs Forherligelse. Diagoras hørte til en Gren af Heraklidernes Familie. Dorer fra Argos vare langt tilbage i Tiden udvandrede til Rhodos under Tlapolemos fra Tiryns. Anledningen til Tlapolemos' Tog fortæller nu Digteren; det var et Drab i Vrede, og da Apollon havde svaret, at han skulde drage til Rhodos, giver dette Anledning til, at Digteren fortæller Oprindelsen til de Offre uden Ild, der bragtes Athene paa denne Ø, og den store Kunstfærdighed, som Gudinden skjænkede Indvaanerne der. Derefter fortæller han et Sagn, som i Tiden ligger foran hint, nemlig hvorledes Rhodos blev Solgudens hellige Eiendom og hvorledes denne her ved Nymfen Rhodos blev Fader til 7 Sønner, af hvilke En avlede tre Sønner, der delte Landet imellem sig, og hvorledes der til Ære for Tlapolemos holdtes Kamplege der. Slutningen er en Opregning af Diagoras' Seire og gode Ønsker for ham. — Dissen mener, at det har været Pindars Tanke at ville vise, at i Øen Rhodos' Skjæbne altid var en Blanding af udmærkede Bedrifter og store Vildfarelser: Tlapolemos begik Drab, og det blev Anledningen til hans Colonisation af Rhodos, Rhodierne fik Befaling af Guden at offre til Athene og de glemte Ilden, ja Rhodos selv blev jo kun viet til Solguden, fordi Guderne havde glemt ham ved Fordelingen af Verdensherredømmet; dette kan vel ikke benægtes, men naar Dissen ogsaa mener, at dette Forhold skulde gjælde i Diagoras' Skjæbne, der skulde have været saa uheldig at dræbe en af sine Modstandere i Kampen, saa vil jeg blot gjøre opmærksom paa, at der ikke staaer et Ord derom i Digtet.)

1ste Strofe.

Som naar En med sin Haand den rige tager et Bæger af Guld,
Husets allerbedste Eie, fuldt af Rankens perlende Vin,

Og, drikkende til, det sin Svigersøn giver hen til hans
Hus fra dets gamle Hjem
Baade til Ære for Fest og Brudgom, mens han blandt
Venners forsamlede Kreds
Vækker Lyst til at naa som hin det kjærlige Ægteskabs
Leie, —

Iste Modstrofe.

Skjænker jeg ogsaa ud min Nektar, Gaven, mig Muserne
gav,
Tankens søde Frugt og sender den til Mænd, som Kamp-
prisen vandt,
Og gjør mig til Ven den, som seirede hist i Olympias
Stad og i Pythos Dal.
Lykkelig den, hvem et godt Ry følger! Seiren saa huld
snart med Lyraen sød
Snart med klangrigt Fløitespil nu En, nu en Anden, be-
søger.

Iste Eftersang.

Her under Toner af Begge hjem med Diagoras kom jeg, [1])
Prisende Aphrodites Barn, [2]) der hviler paa Havet, Sol-
gudens Brud,
Rhodos den krigerske Ø,
Forat Manden den vældige, ham, som blev krandset ved
Alpheus hist og Kastalias Væld, [3])
Her som Løn for hans Seir i Haandkamp

---

[1]) Kun forsaavidt som han var tilstede i sin Sang, personligt var han der ikke.

[2]) Saaledes kaldes Rhodos formedelst dens Skjønhed.

[3]) Kastalias Væld er Kilden paa Parnas; her betegnes de pythiske Lege.

Rose jeg kan og hans Fader ogsaa Damagetos, Retfærdigheds Ven,
Som nærved det vidtstrakte Asiens Forbjerg beboe
Med argiviske Helte Øen med Stæderne tre.

2den Strofe.

Fra Tlapolemos [4]) nu som Udspring vil jeg begynde min Sang,
Fælleds for de To, [5]) det stærke Afkom af Herakles's Sæd,
Thi Zeus de som Stamfader rose sig af, men ved Moderen Astydameias [6]) Blod
Amyntorider [7]) de ere Begge. Men der om Menneskets Tanker er lagt
Daarskabs Synder uden Tal, og dette er ei til at finde,

2den Modstrofe.

Det, som nu for en Mand er bedst og bliver det indtil hans Død,
Thi engang i Harme hæved' dette Lands Bebygger [8]) jo hist
I Tiryns sin Stav af et Olietræ tørt og Alkmenes [9]) den uægte Broder vog
Helten Likymnios [10]), da han kom fra Mídeas Hus, thi det oprørte Sind
Fører selv den Vise vild, men Raad han hos Guden da søgte.

---

[4]) Tlapolemos er Søn af Herakles og Astyoche, i denne Ode kalder Pindar hende Astydameia.

[5]) Diagoras og Damagetos. — [6]) „Moderen Astydameias" det er Tlapolemos' Moder.

[7]) Amyntorider Efterkommere af Amyntor, en dolopisk Konge, Fader til Astydameia.

[8]) Tlapolemos. — [9]) Herakles' Moder. — [10]) Likymnios en Søn af Electryon og Phrygerinden Midea.

2den Eftersang.

Ham fra det duftende Tempel Guden med Haaret det gyldne
Raaded' at han fra Lernas [11]) Strandbred flux skulde gaa at søge med Skib
Landet, der krystes af Hav,
Hvor engang hin Gudernes vældige Konge den gyldne Sue sendte ud over By,
Da fra Faderens høie Isse
Brat ved Hephaistos's Kunst for Øxen, helt af Kobber, Athene sprang ud,
Mens Raabet hun hæved', som gjenlød saa vidt over Alt,
Hende frygtende skjælved' Himlen og Almoder Jord.

3die Strofe.

Dengang ogsaa hin Gud, som bringer Lyset, Hyperions Søn
Gav de kjære Sønner [12]) Budet, som en Pligt for kommende Tid,
At være de Første, der opbygged' der for Gudinden et Alter med herlig Glands,
Stemmende mildt ved et helligt Offer Faderens Sind og den spydkjære Mos.
Ærefrygt for Spaadoms Kløgt gi'er Mennesket Dyder og Glæde.

3die Modstrofe.

Men tilvisse der kommer ogsaa uvarslet Glemselens Sky
Og for Tankens Blik den skjuler hver en Handlings rigtige Vei;

---

[11]) Lerna var en Sump ved Tiryns i Argos.

[12]) Hyperions Søn, Solguden, hjælper Rhodierne med sine Raad, da han alt, som der senere fortælles i Digtet, havde faaet Besiddelsen af Rhodos.

Thi der ogsaa hine jo stege nu op uden Sæd til den
blussende Flamme rod,
Og under flammelost Offer bygged' Templet de hist paa
Akropolis Hoi [13])
Over dem den gule Sky lod Zeus nu med Guldstromme
regne, [14])

3die Eftersang.

Mens den blaaoiede Jomfru gav dem i Kunsterne alle
Seieren over Jordens Børn at vinde ved Haanden ovet
med Flid;
Veiene Kunstværker bar,
Der de vandrende levende Væsner ligned', og stort var
Rygtet, men Ingen med Klogt
Troer sin Mester i Kunst er Troldmand [15]). —
Men der er ældgamle Sagn, som sige, dengang Zeus og
de Evige hist
Imellem sig uddelte Jorden, end Rhodos ei saas,
Skjult da hvilede Øen nede i Havdybets Skjod. [16])

4de Strofe.

Men for Helios, som var borte, udpeged' Ingen en Lod,
Altsaa uden Del i Jorden lod de der den hellige Gud;

---

[13]) I Staden Lindos, hvor det var Skik at bringe Pallas flammelost Offer.

[14]) Den oftere omtalte Guldregn paa Rhodos skal vel kun betegne Oens naturlige Rigdom. Se Hom. H. 2,670.

[15]) Jeg har ingen anden for mig tiltalende Mening kunnet faa ud af Pindars Ord, end den, der er tydelig i min Oversættelse. Rhodierne vare saa store Kunstnere, at deres Værker havde en skuffende Lighed med levende Væsner, Pindar spotter deres Misundere, der beskyldte dem for Trolddom.

[16]) Her begynder Sagnet om hvorledes Rhodos blev Solgudens Eiendom.

Men Zeus ved hans Ord vilde gjøre det om, men han tillod det ei, thi dybt i Hav,
Skued han, det var hans Ord, et Land, som voxte fra Bunden mod Dagslyset op,
Fuldt af Næring sød for Mænd og yndigt for Faarenes Hjorde.

4de Modstrofe.

Og Lachesis [17]) med gyldent Haarbind flux han befalede der
Haand at hæve og at sværge ei med Falskhed Gudernes Ed,
Men der nu at love med Kronos's Søn, at, naar frem i den lysende Luft det kom,
Evigt det ham maatte viet være; Ordet som sandt blev bekræftet tilsidst:
Frem fra Havets vaade Vei mod Lyset sig hævede Øen.

4de Eftersang.

Den har nu han i sit Eie, brændende Straalers Fader,
Han, hvis Heste aande Ild, og fordum han Rhodos favnede der,
Nympheu, som Sønnerne syv
Med de viseste Tanker blandt Fortidens Slægter i Sjælen gjemte ham skjænked' som Frugt.
En af disse Kameiros, Lindos
Og Ialysos, den ældste, avled'; Fædrelandet blev tredelt af dem,
Og særlig Enhver fik sin Del saa af Byerne der;
Endnu Stæderne bære Navnet, de fik efter dem.

5te Strofe.

Til Tlapolemos, Drot for Tiryns, indvies, som til en Gud,

---

[17]) En af Parcerne.

Der en Fest med Offerdampe og en Dom for Kjæmpernes Leg
Som Trøst for hans Vanheld det bittre, og der fik Diagoras to Gange Seirens Blomst
Slynget om Issen og fire Gange Lykken paa vidtpriste Isthmos [18]) ham fandt,
I Nemea [19]) tvende Gange og i Athen paa dets Klippe. [20])

5te Modstrofe.

Ham har Skjoldet af Erts i Argos, [21]) og i Arkadien [22]) hist,
Som i Theben [23]) Kunstens Værker, Seierens Pris, og Kamplegen hos
Boeoternes Folk [24]) efter nedarvet Skik og Pellana [25]) og Øen Ægina [26]) kjendt,
Sex Gange seired' han der og mindre Ros i Megara ei Stentavlen [27]) gi'er. —

---

[18]) Ved de isthmiske Lege. [19]) Ved de nemeiske Lege.

[20]) Det var vel enten ved Panathenæerfesten eller en af Festene for Herakles.

[21]) Ved Herafesten i Argos var Seirsprisen et Kobberskjold og en Myrthekrands.

[22]) Ved Festen Lykaia for Zeus, Seirsprisen var vel Trefødder.

[23]) Ved Festen til Minde om Herakles' Ledsager Iolaos, Seirsprisen var Kobbertrefødder.

[24]) Rundt om i Boeotien holdtes Fester med Kamplege, især Erotidia i Thespiæ og Eleutheria i Plataiai.

[25]) Pellana i Achaia, hvor der holdtes Festen Hermaia.

[26]) Der holdtes Festen Aiakeia til Minde om Aiakos.

[27]) Her holdtes Fest for Apollon, en Stentavle opbevarede Seirherrernes Navne.

Men, o Fader Zeus, Du Hersker for Atabyriosbjerget,[28])

5te Eftersang.

Ær den olympiske Seirssang, som efter Skik jeg nu synger,
Saa og Manden, som vandt ved Haandkraft Seierens Pris, og giv ham at faa
Yndest af Ærefrygt fuld
Iblandt fremmede Folk og hos Borgerne hjemme, thi Veien, fremmed for Hovmod, han gaaer,
Kyndig i hvad og Tankens Retfærd,
Arven fra Fædrene gode, lærte. Nedstyrt ei Kallianaxes[29]) Æt,
Thi Fest Eratidernes[30]) Glædesdag er for vor By —
Ak, et Øieblik kun, og Vinden kan omskifte brat. —

---

[28]) Et Bjerg paa Rhodos med et Tempel for Zeus.

[29]) Kallianax en af Diagoras' Forfædre.

[30]) Eratiderne er Navnet paa den Gren af den heraklidiske Slægt, der havde nedsat sig i Ialysos paa Rhodos; hertil hørte Diagoras; men deres Kongemagt var ophørt for længe siden fra Ol. 30 (660) og det synes, at de derefter styrede Staden under Navn af Prytaner. En saadan var Diagoras' Fader Damagetos. Senere indførtes Folkeherredømmet ved Atheniensernes Hjælp og Diagoras' Sønner bleve fordrevne.

8de olympiske Ode.

Oden er digtet i Anledning af en Seir i Brydkamp, som en Dreng Alkimedon fra Ægina af Blepsiadernes Familie havde vundet Ol. 80,1 [460]; den blev sungen ved Seirstoget til Zeus's Tempel i Olympia. Først berøres Offringerne ved Zeus's Alter, hvor der spaaedes om Seirens Udfald, og der antydes, at Alkimedon vandt Seiren for sin Fromheds Skyld. Dernæst prises Seirherrens Hjem Ægina og hans Stamfader Aiakos. Ved at rose Drengens Lærer Melesias gjøres atter Overgangen til Alkimedons Seir, den sjette, der vandtes i hans Familie; til Slutningen mindes hans nærmeste afdøde Slægt, og opsendes en Bøn for de Levendes Fremtid.)

Iste Strofe.

O du Moder til herligst bekrandsende Kampleg, Olympia,
Sandheds Bevogterske [1]), hvor ved det rygende Offer
Spaamænd forskende prøve, om ei der fra lynhvide Zeus
Gives et Varsel om Mænd, som i Hjertet nu
Ønske at vinde i Kamp
Seirens den herlige Pris,
Trøst for Dagenes Møie,

Iste Modstrofe.

Mandens Bønner for Fromhedens Skyld blive hørte; men Pisas du
Trærige Lund ved Alpheos' Bred i din Skygge
Modtag Sangen nu naadigt og Toget med Seierens Krands!
Fulgt af din Glands for Enhver bliver Rygtet stort.
Ens er ei Gaven, vi faae,
Støttet til Gudernes Haand
Mange Veie har Lykken.

---

[1]) Saaledes kaldes Olympia med Hensyn til det derværende Orakel.

1ste Eftersang.

Timosthenes,[2]) Eder har Skjæbnen skjænket jo
Zeus til Jer Stamfader,[3]) ham, som hædrede dig i Nemea,
Mens han ved Kronos' Høi til Alkimedon
Gav den olympiske Seirskrands hen.
Denne var skjøn for vort Blik, og Daaden ei svigted' hans Skjønhed,
Da han ved Seiren i Brydkamp nævnte sit Fædrelands Navn Æginas Ø,
Landet med Aarer bekjendt, hvor den frelsende Themis[4])
Boer med de Fremmedes Hjælper Zeus.

2den Strofe.

Hædret mer end af Andre hun er, thi Tingenes Bølgegang
Vexlende altid gjør svært det retfærdigt at dømme;
Men guddommeligt Lovbud har Landet i Bølgernes Favn
Gjort til en hjælpende Støtte for Fremmede,
Komne fra fjerneste Land.
O lad ei kommende Tid
Trættet Gjerningen svigte!

---

[2]) En Broder til Alkimedon, der havde seiret i de nemeiske Lege.

[3]) Blepsiadernes Familie, hvortil Alkimedon hørte, udledte sin Æt fra Aiakos, en Søn af Zeus og Nymfen Ægina.

[4]) Themis Retfærdighedens Gudinde dyrkedes paa Ægina; ved disse Ord og den følgende Strofe minder Pindar paa en smuk Maade de i Olympia forsamlede Grækere om hvad de skyldte den Ø, hvis udmærkede Retspleie sikkrede de forskjellige Fremmede, der strømmede sammen til denne vigtige Handelsplads. Denne Ros og den dertil sig sluttende Bøn for Ægina faaer end større Betydning, da Pindar vel anede, at Æginas Undergang var nær. Faae Aar efter erobredes den af Athen.

2den Modstrofe.

Øen styres af doriske Helte, der stamme fra Aiakos,
Ham, hvem jo Drotten Poseidon og Sonnen af Leda,[5])
Dengang Ringmur at bygge om Troia det var deres Agt,
Kaldte til Hjælper ved Muren, thi Skjæbnen bød,
At den i kommende Krigs
Stadødelæggende Slag
Op i Røg skulde hvirvle.

2den Eftersang.

Men Slanger med luende Blik, da lige den
Opbygget var, over Taarnet styrted' sig trende i Antal;
Rædsel de tvende til Jorden nedslyngede,
Livet de misted', men een kom op
Seirrig, larmende høit; men Tegnet, han saa, nu betænkte
Hurtigt Apollon og mæled: „Pergamos, Helt, hvor din Haand har bygget nu,
Aabner engang sine Fjender en Vei, det er Varslet,
Sendt nu fra Tordneren Zeus til mig;

3die Strofe.

Opfyldt bli'er det ved Æt af din Sæd i det første og fjerde Led[6]).“
Klart dette mæled' nu Guden, og snelt over Xanthos[7])

---

[5]) Apollon; det er en bekjendt Mythe, at han og Poseidon byggede Troias Mure for Kong Laomedon.

[6]) Det første Led er Telamon, der med Herakles indtog Troia, det fjerde Led er Neoptolemos Achilles' Søn, idet saa Digteren ved det første Led ikke tæller Aiakos med, medens han gjør det ved det fjerde, idet Rækken her bliver: Aiakos, Peleus, Achilles og Neoptolemos.

[7]) En Flod ved Troia.

Og det Land, Amazonen, der Hestene tumler, beboer,
Istros han naaede; mens Vognen den hurtige
Bar nu til Isthmos ved Hav
Og den korinthiske Aas
Offret herligt at nyde

3die Modstrofe.

Forkens vældige Svinger, der hid med sit Hestspand det straalende
Aiakos bar. — Ja vel Intet kan Alle behage — [8])
Naar jeg Hædren besynger, som Skjægløse seirende bar
Hjem til Melesias, lad ei Misundelsen
Ramme mig da med sin Sten;
Lignende Seir, som han selv
Vandt i Nemea og siden

3die Eftersang.

Pankrations Seiren blandt Mænd jeg prise vil:
Lettest for den, der har Kundskab, Andre det bliver at lære,
Taabelig den, der før Proven har lært det ei,
Indsigtslos Tanken bli'er let af Vægt.
Bedre end Alle vil hin vel vise dog Kunsten, der hjælper
Sikkrest til Maalet den Mand, der higer de hellige Kampes Seir at faa.
Nu vil Alkimedon skaffe ham Ære, thi her han
Bringer den tredivte Seir ham hjem.

---

[8]) Digteren gaaer her over til efter Skik at rose Drengen Alkimedons Lærer; men denne, Melesias, synes at have havt Fjender blandt Aigineterne, rimeligvis fordi han var en Athenienser; derfor skrider Digteren varsomt til det og begrunder sin Ros ikke blot ved Mandens Dygtighed som Lærer men ogsaa ved hans egne Seire og tillige ved almindelige Betragtninger over Kundskabs Magt.

4de Strofe.

Han ved Lykken fra Guden, mens selv dog ei Manddom
han mangled',
Vendte fra sig ved de fire beseirede Drenge
Hjemkomst afskyet af Alle og Tungen, der tier med Ros;
Skjule han vil ei sin Vei, og sin Fa'erfader [9])
Aldren til Trods gav han Kraft:
Manden, hvis Daad har ei Plet,
Glemmer Tanken paa Hades.

4de Modstrofe.

Vække jeg bør nu Erindringen her om de Hænder, som
Seirens Blomst
Plukked' saa tidt, Blepsiadernes; Krandsen den sjette
Nu om Issen de lægge fra krandsrige Festleges Kamp;
Ogsaa jo Loven os byder at offre til
Dem, der er døde blandt os,
Støvet det tildækker ei
Ættens herlige Ære.

4de Eftersang.

I Hades af Hermes' Barn Angelia [10])
Iphion [11]) hør' det, og flux Kallimachos [12]) mælder han
Æren,
Den hvorved Slægten nu straaler ved Zeus's Huld.
Zeus gid i Sporet af Fortids Daad
Fremtidens sende du vil og afværge Sygdomme bittre!

---

[9]) Alkimedons Bedstefader var Tilskuer ved Kamplegen og ved at see sin Sønneson seire følte han sig ung igjen.

[10]) Hermes var Heroldernes Beskytter, passende kaldes derfor Angelia, Budskab, hans Datter.

[11]) Alkimedons Fader. — [12]) Formodentlig hans Onkel.

Væk ikke Nemesis nu, jeg beder, til Kampen mod Lykkens skjønne Lod,
Led deres Liv ad en Vei, hvor ei Lidelsen kommer,
Giv deres Stat og dem selv nu Held!

9de olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af den opuntiske Lokrer Epharmostos' Seir i Brydkamp. Med Bestemthed kan Tiden ikke angives, Boeckh sætter den til Ol. 81,1 [456]. Sangen er afsungen i Opus, maaskee i Pindars Gjæsteven Lampromachos' Hus, hvilken Antagelse bedst synes at motivere den sidste Linie i 3die Eftersang. Epharmostos var ved sin hele Legemsbygning skabt til Brydkjæmper, derfor udsiger Digteren med Eftertryk flere Gange den Tanke, at dygtige Mænd faae deres Kraft ved Gudernes Naade; efter at have oplyst dette ved en Henvisning til Herakles, gaaer Digteren over til at forherlige Byen Opus og fortælle dens gamle Konge Opus' Fødsel og at omtale de Fremmede, der under ham kom til Byen, deriblandt Menoitios Patroklos' Fader, hvorved han da ogsaa kommer til at berøre Achilles. Dernæst gaaer han over til særligt at forherlige Seirherren Epharmostos ved at opregne alle hans Seire og atter stærkt at fremhæve, at han skylder disse sine udmærkede Naturgaver.)

1ste Strofe.

Sangen skjøn af Archilochos, [1])
Som tredobbelt Omkvæd bar til Seirens Pris i Olympia hist,

---

[1]) Af Digteren Archilochos existerede en olympisk Seirssang, hvori Herakles paakaldtes med Tilnavnet Kallinikos. Den findes hos Bergk (poetæ lyrici Græci p. 564 Nr. 118). Det var vel en almindelig Folkesang, der blev sungen under Festoptoget, naar ingen anden var digtet.

Den ved Kronos' Høi [2]) var god til Toget at lede,
Hvor med Vennerne kjære glad han drog Epharmostos.
Nu med Pilene her fra Musernes rammende Bue [3])
Søg den lynrøde Zeus og i Elis den hellige Bjergspids,
Landet, Lyderen Pelops fik
Som den herligste Brudeskjænk,
Hippodameia ham gav som Brud; [4])
Til Pytho en Pil nu ogsaa udsend sød og bevinget.

1ste Modstrofe.

Ordet falder til Jorden ei
Naar rosende Begge, Søn og Moder, [5]) Manden, som Kampen bestod,
Ham fra herlige Opus, her til Lyren du priser.
Denne By er af Skjæbnen skjænket Themis til Sæde,
Der hun boer med sit Barn, Eunomias frelsende Guddom;
Herligt blomstrer dens Ry ved de Seire, der saaes af din Bølge,
O Kastalias Kildevæld [6])
Og af Alpheus den strømmende.
Lokrernes trærige Moder stolt [7])

---

[2]) I Olympia.

[3]) Herved betegnes Digterens Tanker; se Note 11) til 2den olympiske Ode.

[4]) Hippodameia en Datter af Kong Oinomaos i Elis; hendes Beilere kjørte omkaps med Faderen, der dræbte dem bagfra med sit Spyd. Pelops vandt, ægtede Hippodameia og tog Elis i Besiddelse.

[5]) Epharmostos og hans Hjemstavn Opus.

[6]) Kastalia en Kilde paa Parnas i Egnen af Delphi (Pytho); her betegnes de pythiske Lege.

[7]) Staden Opus.

Gav Hæderens Glands de skjønne Krandse hist, som hun plukked'.

1ste Eftersang.

Men jeg vil Glands nu kaste ud
Over Staden kjær ved stærke Sange,
Og til Alle mit Budskab
Mer snelt end den vælige Hest og vingede Skib
Sender jeg ud, hvis og Skjæbnen mig gav
At dyrke med Snille og kunstøvet Haand
Den hulde Have, Chariternes Eie,
Thi Glæden skjænke disse mildt; kun en Gud giver Mændene Visdom og Dyd.

2den Strofe.

Hvordan skulde Herakles dog
Vel ellers sin Kjølle have svunget kjækt mod Treforken hist,
Dengang Guden Poseidon kjæmped mod ham ved Pylos,
Medens Phoibos han spændte Solvets Bue imod ham,
Og selv Hades ei holdt fra Kampgnyet Staven, hvormed han
Ned til dybtgjemte Vei alle Døendes Legemer fører? — [8])
Bortkast Mund denne Tale nu,
Farlig Visdom det er dog kun
Guder at bagvaske med sit Ord,
Usømmeligt Pral det lyder Vanvids Stemme igjennem!

2den Modstrofe.

Før ei saadan en Tale nu!

---

[8]) Neleus, Konge i Pylos, havde ikke villet modtage Herakles, efterat han havde dræbt Iphitos; forbittret angreb Herakles Pylos, der understøttedes af de tre nævnte Guder.

Fra Guder lad Krig og Kamp nu fjernes; heller du rette dit Ord
Hen til Protogeneias By [9]), hvor ned fra Parnasset
Med Deukalion Pyrrha steg, som Tordneren bod det;
Her de bygged' et Hjem og fik saa af Stenen et Afkom,
Kjød og Blod som de selv, skjondt ei Frugt af et Ægteskabsleie,
Stenens Ætlinge kaldtes det.
Lad nu Ordet paa Sangens Vei
Vandre til dem. Mens den gamle Vin
Du skjænker din Pris, skal Sangens nye Blomster du rose.

2den Eftersang.

Man siger, at den sorte Jord
Blev af Havets stærke Bølge dækket,
Men dog Zeus ved sit Snille
Ved pludselig Ebbe lod Vandet svinde igjen. [10])
Hine [11]) var Roden for Fædrenes Slægt,
De Sønner med Kobberskjold, som jo fra først
Var Børn af Japetionidernes Døttre
Og gjæve Folk fra Thronions Stad [12]), og bestandigt en hjemmefødt Konge de fik,

---

[9]) Det er Staden Opus, der efter Pindar er grundet af Deukalion og Pyrrha; deres Datter var Protogeneia, der betragtes som Lokrernes Stammemoder.

[10]) Det er ikke nogen ny Vandflod, her omtales, men den deukalionske, der i Tiden gik forud for det, der er omtalt i 2den Modstrofe. — [11]) Det er den ovenfor nævnte Stenslægt.

[12]) Med Hensyn til dette Sted henviser jeg til Bergks Bemærkninger (poetæ lyrici Græci p. 57) i Anledning af hans Conjectur Thronion, de epiknemidiske Lokrers Hovedstad. Japetioniderne ere Deukalion og Pyrrha, hvis fælleds Bedstefader var Japetos. Opuntierne havde Konger af deres eget Blod, indtil Zeus røvede fra Elis en Datter af en Konge der, som ogsaa hed Opus, besvangrede hende og lod hende ægte Opuntiernes Konge Lokros.

3die Strofe.

Indtil bort fra Epeerne [13])
Olympens den høie Konge røved' Datt'ren af Opus og hist
Høit paa Mænalons [14]) Fjelde hende favned' i Stilhed.
Drotten Lokros han hende bragte frygtende, Aldren
Skulde bøie ham ned, og Skjæbnen ei skjænke ham Afkom.
Sæden Hustruen bar fra den høieste Gud, og med Glæde
Modtog Helten sin Pleieson.
Ham hans Morfaders Navn han gav,
Herlig hans Daad som hans Legem var,
Ham Faderen gav sin By og Folk at styre ved Love.

3die Modstrofe.

Did da droge de Fremmede
Fra Theben og Argos og fra Pisa og de arkadiske Mænd.
Der af Gjæsternes Tal han mest Menoitios æred',
Aktors Søn og Æginas, ham, hvis Søn med Atriden
Kom til Teuthras's Land [15]) og stod med Achilles alene,
Dengang Telephos [16]) jog og i Skibenes Bagstavne kasted'
Ned Danaerne vældige;
Der Patroklos's Heltesjæl
Kunde den Kloge vel see, og der
Og Thetis's Søn ham bad, at aldrig siden fra den Tid,

3die Eftersang.

Naar Ares holdt sin vilde Leg,
Fra hans Spyd, der bragte Død til Alle,

---

[13]) De gamle Indbyggere i Elis. — [14]) Et Bjerg i Arkadien.

[15]) Mysien. — [16]) En Søn af Herakles og Auge, der siden ægtede Kong Teuthras; ved Grækernes Landgang slog han dem tilbage, men maatte vige for Achilles og Patroklos.

Han sig bortfjerne maatte. —
End kunde jeg finde vel Sagn, som passede til
Frem nu at kjøre paa Musernes Vogn,
Min Tanke den dristige fulgte vel med
Og Kraft, som Alting kan gribe; men hid nu
Jeg kommen er Lampromachos[17]), som min Gjæsteven
er, her til Lon for hans Dyd

4de Strofe.

Høit at hædre for Krandsen,
Som isthmiske Festleg gav ham, dengang begge[18]) paa
een Dag de vandt;
Tvende Seire de siden vandt ved Korinthos's Porte,[19])
Andre vandt Epharmostos i nemeiske Bjergdal,
Argos[20]) saa ham som Mand, Athen som Dreng alt at
seire.[21])
Hvordan udholdt han ei, da blandt Skjægløse mer han
ei taltes,
Hist ved Marathon[22]) Kampen om
Bægrets Sølv iblandt Mændene!
Og da ved sikkert og hurtigt Greb
Han seired', og ung og skjøn fra Daaden herlig, han
øved',

---

[17]) Lampromachos var Thebens offentlige Gjæsteven i Opus og altsaa ogsaa Pindars.

[18]) Epharmostos og Lampromachos, de vare rimeligvis nøie forbundne ved Slægtskab eller Venskab.

[19]) Herved betegnes den isthmiske Kampleg. — [20]) Ved Festen for Hera. — [21]) See 7de ol. Od. Not. 20.

[22]) Ved Marathon holdtes en Fest for Herakles med Kamplege, hvor Prisen var et Sølvbæger.

4de Modstrofe.

Rundt i Kredsen han vandrede,
Hvor lod da ei Raabet høit! og hist han af det parrhasiske Folk [23])
Blev beundret ved Festen, holdt for Zeus hin Lykaios,
Og Pellana [24]) ham skjænked' Værn for Vindene kolde,
Iolaos's [25]) Grav den vidner for ham og Eleusis [26])
Hist ved Hav med sin Fest. Os det Bedste jo giver Naturen;
Mange har higet at vinde sig
Ros ved tillærte Kunster kun,
Daaden, som ei finder Gudens Hjælp,
Ei ringere blive kan, om evig Taushed den skjuler. [27])

4de Eftersang.

Ei lige langt gaaer hver en Vei,
Og den samme Kunst ei nærer Alle,
Og til fuldkommen Indsigt
Er Veien saa steil; men, mit Hjerte, givende ham
Prisen heri, syng med Kraft og med Mod:

---

[23]) Indvaanerne i Staden Parrhasia i Arkadien, hvor der holdtes en Fest for Zeus Lykaios.

[24]) Pellene eller med Pindars doriske Udtale Pellana var en Stad i Achaia; ved den Fest, som feiredes der for Apollon og hed Theoxenia, var en tyk Kappe Prisen, thi Pellene var berømt for dette Fabrikat.

[25]) Herved betegnes Theben, hvor der holdtes Lege til Ære for Iolaos, Herakles' Vognstyrer.

[26]) Efterat den mysterieuse Del af Festen i Eleusis var forbi, holdtes en almindelig Folkefest med Kamplege, hvor Prisen var et Kar med hellig Byg.

[27]) Det vil sige, en saadan Daad kunde uden Skade have været ugjort.

En Gud gav ham Kræfter i Lemmer og Haand,
Og Kraftens Lyn i sit Øie han bærer,
Og her ved Gildet Seirens Krands nu om Altret for Oileus's
Søn [28]) han har lagt.

10de olympiske Ode.

(Oden er digtet til Ære for Agesidamos Archestratos' Søn, en epizephyrisk Lokrer, der Ol. 74 havde seiret i en Nævekamp mellem Drenge. Denne Ode digtede Pindar rimeligvis strax efter Seiren i Olympia, den 11te olympiske Ode i Anledning af samme Seir forfattede han senere.)

Strofe.

Snart det, Mennesket trænger til mest, er et Vindpust,
Snart fra Himlen Strømme af skyllende Regn,
Afkom af Skyen; men naar
Møie bli'er kronet med Held, da fremkomme flux
Sange med honningsød Rost,
Kommende Lovtalers Rod og et Pant for Dyderne store.

Modstrofe.

Denne Ros, som Misundelsen ei kan forringe,
Vies dem, som vandt den olympiske Krands,
Den nu vor Tunge gi'er Væxt;
Men naar ved Visdom i Sind der blomstrer en Mand,
Kommer det altid fra Gud.
Vid Agesidamos nu, du Archestratos' Søn, for din Haand-
kamp

---

[28]) Aias, Søn af Oileus fra Lokris; Seirherrerne pleiede at nedlægge deres Krandse paa Altret for deres Hjems Heros.

Eftersang.

Her til det gyldne Olietræes Krands som en Tilgift
Hædrende Slægten af epizephyriske Lokrer,
Bringe jeg vil sødttonende Sang.
Her did, o I Muser, til Gildet. [1])
Ei til et Gjæsten bortskræmmende Folk, jeg lover, I der ville komme,
Ei heller paa Skjønhed det mangler Forstand, det er kraftigt i Kløgt som i Spydkamp,
Thi hverken den rødbrune Ræv eller brølende Løver formaaer
Atter at skifte det Sind, Fødslen dem gav.

11te olympiske Ode.

(Oden er digtet i samme Anledning som 10de ol. Ode, men længe efter Seiren og sendt til Seirherren Agesidamos rimeligvis ved en af de Fester, han holdt hvert femte Aar til Minde om sin Seir. Da saaledes Interessen for Seirherren selv efter flere Aars Forløb ikke kunde være saa stor, som da han kom hjem lige fra Seiren, gjør Digteren ikke saameget ham, som den olympiske Fest selv, der jo aldrig kunde tabe i Interesse for en Græker, til Midtpunktet for sin Sang og fortæller dens Indstiftelse ved Herakles og de første Kamplege, der holdtes, og ved at omtale de Sange, der dengang endte Dagens Fest, faaer han et naturligt Tilknytningspunkt for sin egen Sang ved denne Leilighed.)

1ste Strofe.

Læs nu ud af min Sjæl, skrevet der er hans Navn jo,
Hin Seirens Mand, Søn af Archestratos,

---

[1]) Det Gilde, hvortil Pindar opfordrer Muserne at komme, er det, der skulde feires i Agesidamos' Hjem i Nedreitalien, og hvortil han havde lovet at digte en længere Sang, den 11te ol. Ode.

Thi rent det mig i Glemme gik, at Sangen sød jeg
skyldte ham, men Musa og Zeus's Datter Sandhed
Lad Haanden den retfærdige holde fra mig
Dadlen for løgnfuldt Ord,
Bedsk for Vennen at høre;

1ste Modstrofe.

Thi Betalingens Tid, længst forsvunden, mig minder,
Og Skam for Gjæld vækker den dybt i mig,
Men Renten den vel frier mig fra Dadlen skarp. Men
se nu, hvor den Sten, som jeg
her har slynget fra mig, [1])
Vil skylles nu af Bølgen den flydende hen:
Sagn nu til Fryd for Enhver
Her min Gjæld skal betale.

1ste Eftersang.

Thi Sandheden beboer Epizephyrer-Lokrers Stad,
Og Kalliope [2]) elske de høit
Og Ares i sit Kobber; men for Kyknos [3]) maatte fly
Jo selv Herkules vældig i Kraft.
Men lad nu Agesidamos for Seiren, som han vandt
I Nævekamp hist ved olympiske Fest

---

[1]) Han sammenligner det begyndte Digt med en udkastet Sten, Bølgen, der skal rulle den afsted, er Rhythmen og Musiken.

[2]) Sangens Muse. — [3]) Kyknos, Ares' Søn, blev dræbt af Herakles; ogsaa Digteren Stesichoros havde, ligesom Pindar her, fortalt, hvorledes Herakles i en tidligere Kamp var flygtet for Kyknos, da Ares kom ham til Hjælp. Paa den Maade, det her berøres, lige efter den Ros for Krigeriskhed, der tildeles Lokrerne, kan der vel ingen Tvivl være om, at det skal indeholde en Trøst for et eller andet Nederlag, de havde lidt, mulig i Kamp med Anaxilaos, Tyran i Rhegion.

Ilas [4]) skjænke sin Tak som Patroklos Achilles.
Den Mand, som hos En vil bestyrke den medfødte Dyd,
Vil føre ham ved Gudens Hjælp til allerstørste Ros.

2den Strofe.

Uden Møie kun Faae naaede Seierens Glæde,
Et Livets Lys større end alle Ting; —
Men Zeus's Love byde mig at prise nu hin stolte Kamp,
Herakles har stiftet hist, den Stærke,
Hvor Gravhøien den gamle for Pelops nu staaer,
Dengang han Kteatos [5]) vog,
Sønnen gjæv af Poseidon,

2den Modstrofe.

Og han Eurytos vog, dengang fuld han af Iver
For Arbeid Løn fordred' af Augeas,
Mens trodsigt denne afslog det; de dengang ved Kleone
nu af Herkules dræbtes i et Baghold,
Fordi de havde dræbt hans tirynthiske Hær,
Dengang de leirede laae
Hist i Elis's Dale.

2den Eftersang.

Den Skjæbne traf Moliones den altfor vilde Æt,
Og Epeernes troløse Drot [6])

---

[4]) Ilas er Agesidamos' Lærer i Nævekamp.

[5]) Da Augeas, Konge i Elis, nægtede Herakles Lønnen for Staldens Rensning, drog Herakles imod ham fra Tiryns, men mistede en stor Del af sin Hær, da Kteatos og Eurytos, Sønner af Molione og Poseidon, overfaldt ham i Passerne ved Elis; dette hævnede kort efter Herakles, idet han ved Kleonæ paa Grændsen af Argos dræbte dem, hvorpaa han angreb Augeas, dræbte ham og ødelagde hans Stad.

[6]) Kong Augeas.

Ei længe efter skued' nu sit Fædreland saa rigt
Og sin Fædreby synke i Grus
For Ildens grumme Tunge og for Sværdets haarde Slag,
Men svært er det Stærkeres Avind at fly;
Han tilsidst kom i Fjendernes Magt ved sin Daarskab
Og undflyede ikke fra Døden saa bitter og brat.
Men Zeus's Søn den vældige han hist i Pisas Stad

3die Strofe.

Fik nu fuldtallig først samlet Hæren og Byttet,
Og derpaa hist Grunden den hellige
For Faderen, den Høieste, han afstak og paa Marken fri
om Altis [7]) han bygged saa et Gjærde
Og sondrede den ud, mens han Sletten omkring
Vied' til Hvile ved Kvæld.
Alpheus reiste et Alter

3die Modstrofe.

Han blandt Guderne tolv; Høien, snedækt og navnløs,
Da Herskerstav holdt Kong Oinomaos,
Fik Navn saa efter Kronos og ved nylig fødte Offerfest
var Moirerne alle nu tilstede
Og Tiden, som alene med paalidelig Røst
Vidner om Sandheden høit.
Langt den vandred' vel siden,

3die Eftersang.

Men tydeligt fortalte den, hvorledes Zeus's Søn
Nu fordelte, hvad Krigen ham gav,
Og Førstegrøden offred' og saa stiftede hin Fest,
Der bli'er feiret med firaarlig Frist,

---

[7]) Den hellige Lund ved Olympia.

Og Kampen, som første Gang Olympia da saa,
Og Gaver for Seiren. Men sig, hvo der fik
Krandsen, Ønskernes Maal, ved sin Haand og sin Fodkraft
Og Snille til Vognen at styre, mens hæderligt Ry
Han skaffed' sig, da Kampens Pris han naaede ved sin Daad!

4de Strofe.

Først den bedste i Lob (lige strakte sig Banen)
Oionos var Søn af Likymnios,
Fra Midea [8]) han kom med sit Følge; men Echemos [9])
sit Tegea i Brydkamp gjorde Ære,
Og Nævekampens Seierspris Doryklos han vandt,
Tiryns's Stad var hans Hjem;
Samos [10]) seired' med Firspand,

4de Modstrofe.

Halirrhothios's Søn, Mantinea ham sendte,
Men Maalet traf Phrastor med Spydets Od,
Enikeus han med Stenen, som han hvirvlede med Haanden, dog i Længdekast overgik dem Alle:
Da hævedes af Kredsen saa vældigt et Raab;
Glands over Aftnen gjød
Maanens yndige Øie.

4de Eftersang.

Men Sangene de glade over hele Pladsen lød,
Deres Toner bar Seirherrens Navn,
Og følgende den gamle Skik i Sangen, der har Navn

---

[8]) Midea en Stad i Argolis.
[9]) Echemos fra Tegea i Arkadien var en Søn af Aeropos.
[10]) Hans Fader Halirrhothios var en Søn af Poseidon.

Efter Seiren den herlige, nu
Vi synge vil om Tordenen og Flammehaandens Pil,
Det funklende Lyn fra den larmende Zeus,
Altid følgende Seierens Fjed [11]; men med Fløiten
Vil mødes nu Sangenes yndige Stemme, som hist
Ved Dirke [12]) den navnkundige, skjøndt sildigt, Lyset saae.

5te Strofe.

Men for Manden, der alt vender Ungdommen Ryggen,
Er kjær en Søn født ham af Hustruen,
Og Sønnen vil hans Hjerte give Kjærlighedens Varme,
thi for den, der i Døden maa betragte
Den Rigdom, som af Skjæbnen en Vogter vil faa,
Hentet fra fremmede Slægt,
Vækkes bittreste Smerte: [13])

5te Modstrofe.

Agesidamos, se, saadan ogsaa for Manden,
Der søge maa Hades's Boliger
Og aldrig høsted Sangen af sin Heltegjernings Sæd, for
det Besvær, som han udstod, blev kun ringe
Hans Glæde, og hans Liv var frugtesløst kun.
Dig bringer Hæderen nu
Lyrens yndige Stemme

---

[11]) At Zeus's Lyn altid følger Seirens Fjed vil sige, at Ingen seirer uden Zeus's Villie.

[12]) En Kilde i Theben.

[13]) Denne Sang, der bringer Seirherrens Navn til Eftertiden med Mindet om hans Daad, kommer længe efter Seiren, saa at han i Grunden ikke kunde vente den; Digteren sammenligner den derfor med den Søn, der bliver født en rig, barnløs Mand i hans ældre Alder.

5te Eftersang.

Med Fløitens søde Toner, og Berømmelsen bli'er spredt
Af pieriske Dottre af Zeus, [14])
Og, sluttende mig til dem nu med Iver, ogsaa jeg
Har det herlige lokriske Folk
I Minde, og med Honning jeg nu kvæger deres Stad.
Min Ros har jeg skjænket Archestratos' Søn,
Seire saa jeg ham hist ved olympiske Alter
I Ungdommens feireste Glands, den som før Ganymed [15])
Befriede ved Kypris' [16]) Hjælp fra skaanselløse Død.

12te olympiske Ode.

(Oden er digtet til Ære for Ergoteles, Philanors Søn, Borger i Himera, i Anledning af hans Seir i Væddeløb tilfods Ol. 77. — Hans egentlige Hjem var Knosos paa Kreta, hvorfra han blev fordreven i en Borgerkrig.)

Strofe.

Dig jeg beder, Zeus's, Befrierens, Barn
Skjærm du frelsende Lykke Himeras Magt!
Du er jo den, der paa Havet er Styrer for Skibenes Flugt
Og paa Land for de stormende Krige
Og Folkeforsamlingens Raad, medens Mændenes Haab
Tumles snart op og snart ned paa Løgnens skuffende Bølger.

---

[14]) Zeus's pieriske Dottre ere Muserne.
[15]) Ganymedes blev bortført til Olympen formedelst sin Skjønhed.
[16]) Det er Aphrodite.

Modstrofe.

Ingen Jordens Søn endnu fandt jo et Tegn
Trofast sendt ham fra Gud om kommende Ting,
Kundskab sit Øie har tabt, naar det gjælder den vordende Tid,
Og til Haabet om Glæden kom Sorgen
Saa ofte for Menneskets Sjæl, mens med Smerternes Storm
Brat efter Lidelsen svar vexled' den bundløse Glæde.

Eftersang.

Visselig, Philanors Søn, hist du havde skuet,
Ret lig en Hane, der kjæmper skjult ved Husets Arne,
Æren for Føddernes Kraft visne som Træernes Løv,
Hvis ei rasende Strid dig fra Knosos dit Hjem havde drevet;
Nu da du smykket blev hist med Olympiakrandsen,
To Gange før Ergotéles med den fra Pytho og Isthmos,
Priser du Nymphernes varme Bade [1]) her ved den Mark, som du eier.

---

[1]) Herved betegnes Himera, der var berømt for sine varme Bade.

13de olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af Korinthieren Xenophons Seir i Løb og Pentathlon (Femkamp) [1]) Ol. 79,1 [464]; Xenophon var af Oligaithidernes adelige Slægt, og hans Fader Thessalos havde seiret i Løb i Olympia 504, og mange af hans Forfædre havde ogsaa seiret i Kamplege. Digterens Hensigt er foruden at besynge Seirherren navnlig at berømme Korinth, som den, hvor Visdom og Tapperhed altid har været forenet.)

1ste Strofe.

Mens jeg priser den Slægt,
Som tre Gange vandt i Olympia Seiren
Og mild mod Borgerne hjælper hver Fremmed,
Berømme jeg vil Korinth, den herlige Stad,
Den ynglingerige, Poseidons Forhal paa Isthmos, [2])
Der boer Eunomia med sin Søster, Dike Byernes Grundvold den sikkre,
Og tankebeslægted' Eirene, [3]) Kilder til Mændenes Rigdom,
Herligste Børn af høivise Themis;

1ste Modstrofe.

Og beskjærme de vil
Mod Hovmodet, Livsledes ordfrække Moder.
Jeg skjønne Ting har at synge for Eder;
Uboielig Kjækhed vækker Tungen til Sang,
Umuligt at skjule det Sind, Naturen os skjænked.' —

---

[1]) Pentathlon var en sammensat Kamp, der bestod af Springen, Kasten med Diskos og med Spyd, Løb og Brydning.

[2]) Isthmos var helliget Poseidon, Korinth laa ved Indgangen dertil.

[3]) Disse tre Guddomme ere Horaerne: Eunomia = Lovmæssighed, Dike = Retfærdighed, Eirene = Fred.

Til Eder Ætlinge af Aletes [4]) gav de blomstrende Horaer ofte
Ved Heltenes herlige Dyder Kampleges straalende Seire,
Ofte de ogsaa i Mændenes Hjerter

1ste Eftersang.

Fik nedlagt en kunstfærdig Kløgt; Værket er dens, som det opfandt:
Hvor mon først Dionysos' Chariter kom frem
Med Dithyramben, vindende Oxen som Pris? [5])
Hvo har lært os at styre Bidslet paa Hestene rigtigt? [6])
Hvo har Fuglenes Konge fæstet paa Templernes dobbelte Gavl? [7])
Her ogsaa Musen lever aandende sødt,
Ares blinker i straalende Kraft høit fra Ynglingers hvasse Landser.

2den Strofe.

Gid du høieste Zeus,
Olympias vældige Hersker, vor Fader,
Vil naadig altid os laane dit Øre!
Og ledende Folket her med signende Haand

---

[4]) En heraklidisk Fyrste; ved Dorernes Vandring til Peloponnes fik han Korinth, hvis Indbyggere her kaldes hans Ætlinge.

[5]) Dithyramber opførtes først af Arion fra Methymnæ, da han paa Perianders Tid var kommen til Korinth. Seirsprisen for de dithyrambiske Chor var en Oxe.

[6]) Som senere i Digtet fortælles, fik den korinthiske Helt Bellerophon Bidslet af Athene.

[7]) Korinthierne synes først at have indført de triangulære Gavle over For- og Bagsiden af Templerne, og ovenpaa hver Gavl sattes en Ørn af Ler; senere forsvandt Ørnen, men hin Del af Bygningen beholdt dog efter Ørnen Navnet Aetos eller Aetoma.

For Xenophon styr nu den Medbor, Lykken ham skjænked',
Og modtag Sangen om Seirens Krandse, dem, han vandt sig paa Sletten ved Pisa,
Da hist han i Femkampen seired', mens han i Løb og var ypperst,
For ingen Dødelig opnaaede dette.

2den Modstrofe.

I den isthmiske Kamp
Selinos [8]) hans Isse har to Gange krandset,
Nemea nægted' ham ikke sin Hæder.
Ved Alpheos' Strømme Fad'ren Thessalos har [9])
Sit Navn ladt tilbage med Ros for Fødderne Lethed;
Ved Pytho Solen ei daled', før han Seir i Enkelt- og Dobbeltløb naaede,
En Dag i den selvsamme Maaned tre Gange krandsed ham herligt
Hist, hvor Athen mellem Klipper sig hæver;

2den Eftersang.

Hellotiafesten [10]) sin Krands syv Gange gav ham og Festen,
Feiret hist for Poseidon ved Havet, en Sang
Større i Indhold [11]) skjænkede ham og hans Slægt,
Ptoiodoros [12]) hans Fader, Terpsias og Eritimos.

---

[8]) Selinos, en Urt, hvoraf den isthmiske Seirskrands flettedes.

[9]) De Seire, der nævnes i det Følgende, ere de, der vare vundne af Xenophons Fader og øvrige Slægt.

[10]) Hellotis et korinthisk Tilnavn for Athene, til hendes Ære feiredes en Fest med Fakkelvæddeløb.

[11]) Formodentlig fordi den skulde besynge flere Seirherrer.

[12]) Ptoiodoros var Xenophons Bedstefader Thessalos' Fader, de to Andre ere ubekjendte Medlemmer af Familien.

Stride maa jeg med Mange tællende Seirene op, som I vandt
Baade i Delphis Dal og Bjerglovens Bo [13]:
Havets rullende Smaastens Tal aldrig kunde jeg dog vel tælle.

3die Strofe.

Men en Grændse har Alt, [14])
Og bedst den beleilige Tid at betænke.
Men jeg, som Enkeltmand offentlig fremtraadt,
Vil her ei fare med Løgn om Byen Korinth,
Besyngende Kløgten hos Eders Forfædre gamle
Og Krigen, herlige Helte førte. Snild som Guder var Sisyphos [15]) næsten
Og Kvinden Medea [16]), som trodsed' Faderens Hu ved sit Bryllup
Frelsende Argo, hint Skib, og dets Mandskab.

3die Modstrofe.

For Dardanernes Mur [17])

---

[13]) Herved betegnes Nemea, idet der tænkes paa den nemeiske Løve.

[14]) Digteren afbryder her Opregningen af alle Oligaithidernes Seire for at vende tilbage til det, han havde begyndt at besynge i Begyndelsen af Oden, Korinths Visdom og Tapperhed. Hvorledes disse Egenskaber kom tilsyne i den historiske Tid, viste han i Iste Eftersang; nu gaaer han over til den mythiske Tid.

[15]) Sisyphos, den bekjendte Stifter af Korinth, Aiolos' Søn.

[16]) Medea, Datteren af Aetes, der have reddet Jason paa Argonautertoget, flygtede med ham og levede med ham i Korinth, hvor hun blev berømt for sin Trolddom.

[17]) Troia; blandt de korinthiske Helte i Grækernes Hær for Troia var Euchenor; blandt Troianernes Forsvarere af korinthisk Herkomst nævnes her Lykieren Glaukos, en Søn af Hippolochos, hvis Fader var Bellerophon, der igjen var en Søn af Sisyphos' Søn Glaukos.

Det synes, at Krigsgudens Tærning af hine
Paa begge Sider blev kastet, thi Nogle
Helene at hente drog med Atreus's Slægt,
Men rent det at hindre forsøgte Andre af hine,
Og Skræk Danaerne greb for Glaukos, hist fra Lykien; stolt han forkyndte,
Hans Stamfaders ældgamle Rige, Høisal og Arvegods herligt
Laa bag den Stadmur, som gjemmer Peirana. [18])

3die Eftersang.

Og vistnok hans Stamfader [19]) led meget ved Kilden, da fordum
Længsel greb ham at lægge paa Pegasos Aag,
Sønnen af Gorgo [20]), indtil at Tøilen ham gav
Pallas, Møen med Guldbind; virkligt det blev efter Drømmen.
„Sover Drotten?“ hun sagde, „Aiolos' Æt, nu saa vaagn da og tag
Bidslet, som tryller Hesten; det skal du først
Vise Fader Damaios [21]), imens Tyren hvid du ham gi'er til Offer.“ —

---

[18]) En Kilde paa Høiborgen i Korinth.

[19]) Bellerophon; da han skulde bekjæmpe Chimæren, ønskede han Pegasos' Hjælp; efter en Spaamands Raad sov han en Nat i Athenes Tempel, og mens han sov, bragte Gudinden ham Bidslet, hvormed han kunde betvinge Pegasos.

[20]) Pegasos var fremstaaet af den dræbte Gorgone Medusas Blod.

[21]) Under Navnet Damaios dyrkedes Poseidon i Korinth; naar han her kaldes „Fader“, ligger deri, hvad ogsaa oplyses andre Steder, at Glaukos, Navnet paa Bellerophons Fader, egentlig var et Tilnavn for Poseidon.

4de Strofe.

Disse Ord, kom ham for,
At Jomfruen førende Skjoldet det staalblaa
I Mørket talte, mens Søvnen ham fængsled',
Og op han sprang da med hurtig Fod og han greb
Det Tegn, som jo laa der, og glad sit Fædrelands Spaamand,
Hin Koiranide [22]) han fandt og sagde Sagens Udfald, at baade han slumred',
Som selv han ham raaded', ved Altret reist for Gudinden, og hvordan
Datt'ren af Lynherren Zeus havde skjænket

4de Modstrofe.

Ham fortryllende Guld.
Men Spaamanden raaded' ham Drømmen at lyde
Og ei at tøve, men strax naar han offred'
En Tyr til Poseidon, Guden vældig i Kraft,
Et Alter at reise for Pallas, Hestens Betvinger. —
Hvad Alle svor var for svært at opnaa, Gudens Almagt dog tværtimod Haabet
Med Lethed har fuldbyrdet ofte; saaledes Hesten bevinget
Higende heftigt Bellerophon tæmmed,

4de Eftersang.

Og Bidslets det tryllende Baand spændte han fast om dens Kjæbe;
Høit paa den han sig tumled' i Rustningens Glands,
Baaren af den fra Luftrummet iskoldt og tomt

---

[22]) Det er Spaamanden Polyidos, en Søn af Koiranos.

Slog han der Amazoners Kvindehær væbnet med Buer;
Ogsaa vog han Chimæren snøftende Ild og Solymernes
Folk. —
Men om hans sidste Skjæbne tie jeg vil, — [23])
Hesten høit paa Olympen fik Plads hist ved Zeus's de
gamle Krybber. —

5te Strofe.

Men det bør sig, at jeg
Her udslynger Spydene [24]) lige mod Maalet,
De fleste Skud fra min Haand bør det ramme,
Thi vandret jeg har med Lyst som Hjælper jo did
For straalende Muser og gjæve Oligaithider
Til isthmisk og til nemeisk Kampleg; kort er Talen, som
Alt skal fortælle,
Og edfæstet Sandhedens Vidne: Raabet saa sødt fra He-
rolden [25])
Hørt vel de sex Gange ti ved dem begge. [26])

5te Modstrofe.

Nu de Seire, som hist
De vandt i Olympia alt er besungne,
Hvad Fremtiden bringer, jeg da vil besynge,

---

[23]) Med Hensyn til Bellerophons sidste Skjæbne sige nogle Sagn, at han tilsidst vandrede om tungsindig og flygtende for Mennesker, andre, at Zeus gjorde Pegasos rasende, saa den slog ham af, da han ved den vilde naa Himlen.

[24]) Det er Digterens Tanker, Maalet er den besungne Seirherre.

[25]) Ved Kamplegene udraabtes Seirherrens Navn af edfæstede Herolder.

[26]) Det er ved den isthmiske og nemeiske Kampleg.

Nu haaber jeg det, og Guden fuldbyrder Alt;
Hvis medfødte Lykke ei svigter, Zeus vi betroe det
Og Enyalios [27]. Ja hvormange Seire under dit Bryn, Parnassos, [28]
Hvormange i Argos og Theben sporges ei vil, og Lykaios [29]
Hist blandt Arkader dit kneisende Alter

5te Eftersang.

Hvormange vil det ikke see! Sikyon med og Pellana,
Ogsaa du Aiakidernes hegnede Lund, [30]
Staden Megara, Marathons frugtbare Mark,
Du Eleusis og rige Byer ved Foden af Ætna,
Ogsaa Øen Euboea! Forskende hen gjennem Hellas dit Blik
Seer ei det Hele. Zeus lad Foden dem let
Føre ud gjennem Livet og giv Lykken sød og et ydmygt Hjerte!

---

[27]) Tilnavn for Ares, der var Eleernes Stammegud.

[28]) Herved betegnes de pythiske Lege ved Delphi.

[29]) Tilnavn for Zeus i Arkadien, hans Alter var paa Toppen af Bjerget Lykaion.

[30]) Det er Øen Ægina.

14de olympiske Ode.

(Oden er digtet i Anledning af Drengen Asopichos' Seir i Løb Ol. 76,1 [476]. Hans Fader var Kleudamos og hans Hjem det boeotiske Orchomenos, Minyernes gamle Sæde, hvor Chariterne dyrkedes. Sangen er væsentlig en Paakaldelse af disse, og den blev sungen af Drenge under et Tog til Chariternes Tempel. Digtets ydre Form er aldeles usikker, jeg følger Bergk, der har delt det i 2 Strofer).

1ste Strofe.

I, som har faaet til Hjem
Hint Land berømt for herlige Heste hist ved Kephisos's [1]) Vand,
Dronninger høit besungne, herskende over
Landet Orchomenos rigt og frugtbart, gamle Minyers Vogtre troe,
Hør mig! jeg beder til Eder, thi Alting, som bringer
Glæde til Støvet, det kommer med Jer:
Vis eller skjøn eller seirsæl — Eders er Værket!
Selv ikke Gudernes Dandse og Høitidsfest
Savne Chariternes rene Øie, høit i Himlen ordne de Alt,
Og op deres Høistol de stille ved Guldbuens Herre,
Guden Apollon, den pythiske Drot,
Siddende der ære de høit den olympiske Faders evige Magt.

2den Strofe.

O du Aglaia saa huld,
Og Euphrosyne Sangens Beskjærmer, Døttre af Gudernes Drot,

---

[1]) Der vare flere Floder af dette Navn i Grækenland, her menes naturligvis den boeotiske Flod, der faldt i Søen Kopais.

Hør mig! og du Thalia [2]), Tonernes Elsker!
Seende Toget let paa Foden vandrende under Lykkens Smil.
Kommen jeg er for at synge i lydiske Tonart
Sangen, jeg digted' med Kunst til hans Ros,
Helten Asopichos, dengang Seiren du skjænked'
Hist til Minyernes Stad i Olympia.
Ned til Persephones mørke Bolig drag nu Echo [3]) bringende Bud
Og Faderen Kleudamos opsøg! sig ham Ordet det stolte:
Sønnen i Pisas den herlige Dal
Fik om sit Haar endnu saa ungt hin Berømmelsens Vinge [4]), Seierens Krands.

---

[2]) Aglaia, Euphrosyne, Thalia ere Navnene paa Chariterne (Gratierne).

[3]) Echo, som Person, var en Nymphe, der elskede Kephisos' Søn Narkissos, hun havde just hjemme ved Seirherrens Hjemstavn.

[4]) Seirskrandsen kaldes Vinger, fordi ved dem den Lykkeliges Navn fløi over det hele Hellas, eller fordi den hævede Seirherrens Sjæl.

Efterretninger

om

Herlufsholms lærde Skole og Opdragelsesanstalt

for Skoleaaret 1861—62,

meddeelte af

Chr. Listov.

Examina.

Afgangsexamen i Aaret 1861. De skriftlige Arbeider udførtes i den fastsatte Orden d. 25de, 26de og 27de Juni efter de Opgaver, Ministeriet havde udsendt. Da Underviisningsinspecteuren ikke denne Gang saa sig istand til at overvære Afgangsprøven paa Herlufsholm, afholdtes dens mundtlige Deel i Forbindelse med Skolens Aarsprøve fra 11te til 16de Juli; i Bedømmelsen deeltoge efter Indbydelse følgende Videnskabsmænd fra Omegnen: Pastor Kragerop i Dansk og Hebraisk, Pastor Buchholtz i Historie, Pastor Tillisch i Religion, Pastor A. Listov i Tydsk og mundtlig Latin.

Til 1ste Deel indstillede sig 18 Disciple af 6te Classe, af hvilke de 13 bleve opflyttede i 7de Classe.

Til 2den Deel af Prøven stillede sig 8 Disciple, af hvilke 7 havde tilbragt to, 1 tre Aar i øverste Classe; 3 erholdt første, 5 anden Charakteer.*) Deres Navne og Fagcharakterer ville sees af omstaaende Liste.

---

*) En Privatist, som havde stillet sig her til 2den Deel, trak sig tilbage under den mundtlige Examen.

Afgangsexamens

	1ste Deel 1859 (*1858).				2den Deel 1861.										
DE DIMITTEREDES NAVNE.	Tydsk.	Fransk.	Geographi.	Naturhist.	Dansk.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig).	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geom. Disc.	Naturlære.	HOVED-CHARAKTEER.	Hebraisk.
Frants Emil Hansen	Mg.	G.	Ug.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	Første Char.	—
Gustav H. H. H. Castenschiold	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	G.	G.	Tg.	Første Char.	—
H. Frederik Vilh. Thomsen	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	G.	Første Char.	Mg.
Georg Sev. Vald. Engelsted	G.	Tg.	Mg.	Ug.	G.	Tg.	Tg.	Tg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Tg.	Anden Char.	—
Fred. Vilhelm Daniels * . .	G.	G.	Ug.	G.	Mg.	G.	Tg.	G.	G.	Ug.	Tg.	Tg.	Mg.	Anden Char.	—
Peter A. Ferd. Müller. . . .	G.	G.	Mg.	Ug.	G.	Tg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Tg.	Anden Char.	—
Ludvig Fred. Winther . . .	Mg.	G.	Mg.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Tg.	Anden Char.	Mg.
August H. Arn. Petersen. .	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Tg.	G.	Tg.	Tg.	Mg.	Tg.	Tg.	G.	Anden Char.	—

Til de skriftlige Arbeider modtog Skolen følgende Opgaver.

Afgangsexamens 1ste Deel.

Tydsk Stiil.

Det er bekjendt, at Englænderne, der nu ere saa mægtige i alle Verdensdele, ikke havde nogen fortrinlig Deel i de første Opdagelser og Foretagender, ved hvilke Europæerne kom i Forbindelse med fjerne og nye Lande, og en Tid lang ikke besøgte de sydlige Have, i hvilke Spanierne og Portugiserne herskede. Derimod søgte de ad en anden Vei at naae Indien og China. Under Edvard den Sjettes Regjering i Aaret 1552 udsendte et Selskab af engelske Kjøbmænd tre Skibe under Hugo Willoughby for at omseile Asien i nordostlig Retning og saaledes at aabne et Samqvem [1]) med hine Lande. Men Resultatet af denne Expedition blev et ganske andet, end man havde foresat sig og ventet. Willoughby med alle hans eget Skibs Folk omkom i det russiske Lapland ved Kulden; men Capitainen paa et af de andre Skibe var lykkeligere: han landede ved Dwinas [2]) Udløb, hvor senere Staden Archangel anlagdes, bragtes til Moskou og blev vel modtaget af Zaren, Johan den Skrækkelige. Denne erklærede, at, hvis engelske Kjøbmænd vilde besøge hans Land, vilde de der finde Frihed og Sikkerhed. Dette gav Anledning til, at der i England dannedes en Handelsforening, som siden kaldte sig det russiske Selskab, for at underholde regelmæssigt Samqvem med hine Nordens fjerne Lande.

[1]) Verkehr. [2]) die Dwina.

Afgangsexamens 2den Deel.

Udarbeidelse i Modersmaalet.

At udvikle Betydningen af det Bud, der indeholdes i Ordene γνῶθι σεαυτόν (Kjend Dig selv).

Latinsk Stiil.

Da August, efterat hans to Dattersønner, som han havde bestemt til sine Efterfølgere, vare døde, adopterede sin Stedsøn Tiberius, befalede han, for destomere at sørge for sit Huses Varighed, Tiberius at adoptere Germanicus, en Søn af hans Broder Drusus, som flere Aar iforveien, idet han med stor Ære førte Krig i Germanien, var død af et Saar. Denne Germanicus, berette Skribenterne, besad store Legems og Sjels Fortrin, og udmærkede sig ikke blot ved Fredens og Krigens Kunster, men ogsaa ved sin Characters Elskværdighed saaledes, at han i høi Grad vandt baade Legionernes og hele Folkets Kjerlighed. Men da han af Tiber var bleven sendt for at ordne Orientens Anliggender, døde han endnu ikke 34 Aar gammel i Antiochien efter en langvarig Sygdom, ikke uden Mistanke om Gift, og der var dem, der paastode, at han var bleven dræbt efter Tibers Anstiftelse. Endskjøndt det er vanskeligt at sige, hvad Sandt der var i denne Formodning, er det dog vist, at Germanicus var ilde lidt af Tiber, der følte, at hans egne Feil faldt saameget mere i Øinene ved Sammenligningen med Germanicus; han huskede ogsaa, at, da Efterretningen om Augusts Død var kommet til Germanien, hvis Legioner Germanicus dengang commanderede, havde Soldaterne længe vægret sig ved at erkjende Tiber som Keiser og havde tilbudt Germanicus Regjeringen; og skjøndt Germanicus med stor Fasthed havde modstaaet Soldaternes Ønske og bragt dem til at sværge Tiber Troskab, blev dog Mistanke og Misundelse tilbage i Tibers mørke Sind. Af denne Germanicus var C. Cæsar, som man har givet Tilnavnet Caligula, en Søn; hvormeget han afveeg fra Faderens Dyder, fik Romerfolket at føle.

Varighed, diuturnitas. Character, mores. Anstiftelse, fraus. falde i Øinene, conspici. vægre sig ved at erkjende En som Keiser, recusare aliquem imperatorem. Regjeringen, principatus. sværge En Troskab, jurare in verba alicuius.

Oversættelse fra Latin.

Tito imperante incendio Vesuvii gravissime vastatam esse proximam monti Campaniæ partem urbesque duas prorsus obrutas, nemo

est, qui litteras attigit, qui nesciat. Illud minus vulgo notum est, sedecim ante annis cognati generis clade easdem urbes afflictas esse. Eius rei memoriam L. Seneca initio libri sexti quæstionum naturalium conservavit his verbis: Pompeios, celebrem Campaniæ urbem, ad quam ex altera parte Surrentinum Stabianumque litus, ab altera Herculanense conveniunt et mare ex aperto reductum amœno sinu cingunt, concidisse terræ motu, vexatis, quæcunque adiacent, regionibus, audivimus, et quidem hibernis diebus, quos vacare tali periculo maiores nostri solebant promittere. Nonis Februariis hic fuit motus Regulo et Virginio consulibus, qui Campaniam, nunquam securam huius mali, sed tamen totiens defunctam metu, magna strage vastavit. Nam et Herculanensis oppidi pars ruit dubieque stant etiam quæ relicta sunt, et Nucerinorum colonia ut sine clade, ita non sine querela est. Neapolis quoque privatim multa, publice nihil amisit, leviter ingenti malo perstricta; villæ vero passim sine iniuria tremuere. Adiiciunt his, sexcentarum ovium gregem exanimatum et statuas complures aeneas diruptas et in binas partes divisas, hominesque aliquot post hoc motæ mentis et impotentes sui errasse. Homo quidam eruditissimus et gravissimus, qui forte, quum hoc evenit, lavabatur, vidisse se affirmat, in balneo tessellas, quibus solum erat stratum, alteram ab altera separari iterumque committi.

incendium (om en Vulkan): Udbrud. Quæstiones naturales, Titel paa et Værk af S. Surrentum og Stabiæ, Byer i Campanien. defungi metu, slippe med Frygten. Nuceria, By i Camp. tessellæ, Steenterninger, smaa Steenplader (af hvilke Gulvet mosaikagtig dannedes).

Arithmetik.

Af en given qvadratisk Ligning

$$x^2 + ax + b = 0$$

dannes en anden, hvis Rødder ere Qvadratrødderne af den givne Lignings Rødder. Koefficienterne i den søgte Ligning skulle være udtrykte ved a og b. Beregningen udføres ved Exemplet

$$x^2 - 194\,x + 4225 = 0.$$

Geometri.

At bestemme en Trekant, hvori man kjender Vinklen A = 15°, den hosliggende Side b = 2′ 1″ og den modstaaende Side a = 1′7″.

Aarsprøven 1861 afholdtes efter det i forrige Aars Indbydelsesskrift aftrykte Schema; da den var endt, opflyttedes fra 6te Classe 13 af 18 Disciple (een af dem havde ikke stillet sig til Afgangsprøven; een gik ud under Examen), fra 5te Classe 7 af 11, fra 4de 11 af 16, fra 3die 13 af 17, fra 2den 13 af 17, fra 1ste 6 af 9 Disciple.

I Februar Maaned blev Halvaarsprøven afholdt. Dens skriftlige Deel (d. 8de, 10de og 11te) bestod af Stile og Udarbeidelser i de samme Fag, som ifjor; mundtlig (d. 15de, 17de og 18de) overhørtes VII Classe i Græsk, Historie og Naturlære, VI i Græsk, Fransk, Naturhistorie, V i Græsk og Naturhistorie, IV i Græsk og Historie, III i Latin og Geographi, II i Fransk og Geographi, I i Dansk, Tydsk og Historie.

Lærerpersonalet.

I October blev Cand. theol. M. J. P. Engelsted, Adjunct her siden April 1861, allernaadigst beskikket til Sognepræst for Vilsted og Vindblæs Menigheder i Viborg Stift. Han fratraadte midt i November; de ledige Timer besørgede Skolens øvrige Lærere, indtil Cand. theol.

H. A. Damborg i Januar d. A. blev constitueret som Adjunct.

Endnu een Collega har forladt os i dette Skoleaar, idet Cand. theol. H. Nielsen, som i Juli f. A. constitueredes til Adjunct og Viceinspecteur ved Opdragelsesanstalten, fra 1. Juni d. A. har modtaget Ansættelse som Lærer ved Soetatens Drengeskoler.

Under 17. April har Hans Majestæt Kongen allern. tillagt Adjunct, Cand. theol. F. C. S. Neergaard Prædikat af Overlærer.

Disciplene.

Efter den offentlige Prøve i 1861 afgik ved Dimission til Universitetet:

Frants E. Hansen, Gustav H. H. H. Castenschiold, H. Frederik V. Thomsen, Georg S. V. Engelsted, F. Vilhelm Daniels, Peter A. F. Müller, Ludvig F. Winther, August H. A. Petersen.

Fremdeles udgik ved Skoleaarets Slutning:

Ernst F. A. Bilsted (til Borgerdydskolen paa Christianshavn), H. Anker Jespersen (for at dimitteres privat), Gustav J. Gulstad (til Borgerdydskolen paa Chrhvn), Sophus Fenger (til Flensborg Skole, hvor en Broder af ham samtidig optoges), H. Nicolai Ulstrup (forlod Studeringerne), William J. Guldberg (til en Skole Kbh.), Ingver J. Rasch (i Huset hos en Præst i Slesvig).

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1861—62 havde Herlufsholm sit fulde Elevtal 105 og desuden 4 skolesøgende

Disciple (2, Sønner af Embedsmænd ved Stiftelsen, i deres Forældres Huus, 2 i Huset hos Overl. Neergaard). I Slutningen af October Maaned udmeldtes J. Christian Feldthusen paa Grund af længere Tids Sygelighed; i hans Sted indtraadte fra 1ste December den ene af Hr. Neergaards Pensionærer Louis Serène d'Acqueria.

En af de nye Disciple, Joh. Birch, der var indmeldt og funden moden til 2den Classe, viste sig snart saa fremmelig i denne Classes Discipliner, at han efter 7 Ugers Forløb blev flyttet op i 3die, til hvilken han ogsaa egnede sig vel ifølge sin Alder.

Skolen tæller for nærværende Tid 108 Disciple (hvoraf 3 skolesøgende), der her opføres efter den Plads, de indtage i Classerne ifølge Sammentællingen for Mai Maaned. De ifjor optagne ere betegnede med *; Faderens Stand er anført i Parenthes.

Dimittenderne.

1. Otto F. Bache (Pastor B. i Græsted).
2. S. Christian Knudtzon (Grosserer K. i Kbhavn).
3. Frederik G. Knudtzon, Broder til Nr. 2.
4. Anton G. J. Mølmark (Pastor M. i Ørsløv).
5. Sophus G. Sinding (Skolelærer S. i Herlufmagle).
6. Jacob N. B. Garde (Pastor G. i Horslunde paa Laaland).

VII. Classe B.

1. A. E. Christian Bülow (Godsforvalter B., Einsiedelsborg i Fyen).
2. Hans A. Kierrumgaard (Assessor K., Toldcontrolleur i Kbhavn).

3. Andreas B. Hall (Provst H. i Karlebo, R. af Dbr.)
4. Søren C. Kabell (Pastor K. i Nestelsø).
5. Preben Hoskiær (Pastor H. i Kallundborg).
6. P. E. Christian Kaalund (afd. Pastor K. i Søllested paa Laaland).
7. Henrik E. Ovesen (Forpagter O. paa Høystrup).
8. Oscar R. Lanng (Overlæge L. i Fredericia, R. af Dbr. og af Æreslegionen).
9. Axel G. Kemp (afd. Hofkobbersmed K. i Kbhavn).
10. Peter Oluf Brøndsted (Godseier B., Gyldenholm).
11. C. Emil Beyer (Pastor B. i Herlufmagle).
12. Thor G. Heramb (afd. Pastor H. i Errindlov paa Laaland).
13. Jorgen B. Meincke (Justitsraad, Godseier M. paa Maribo Ladegaard).

VI. Classe.

1. Carl C. J. Boethe Dumreicher (Forvalter D., Bregentved).
2. Peder B. Scavenius (Kammerherre S. til Gjorslev, C. af Dbr.)
3. W. F. Sophus M. B. Hennings (Forstraad H. i Roeskilde).
4. F. Vilhelm Bentzien (afd. Provst B. i Asminderød).
5. Carl C. G. Baastrup (Proprietair B. til Nørreskovgaard).
6. Vilhelm A. Weldingh (afd. Major W. ved 3die Lin.-Bat.)
7. Nicolai C. Bartholdy (Procurator B. i Kolding.)
8. P. Adolph R. B. Gad (Justitsraad G., Byfoged i Sæby, R. af Dbr.)

9. Hans A. Hansen (Procurator H., Sødinggaard i Fyen).
10. Herman B. T. Münter (Pastor M. i Karrebek).
11. William B. Petersen (afd. Propr. P. til Laagegaard i Jylland.)

V. Classe.

1. Simon P. Rasmussen (Provst R., Steenstrup i Fyen).
2. Jens H. Aagaard (afd. Pastor A. i Skive; Pleiefader: Cancelliraad Horn, Byskriver i Svendborg).
3. Christian V. Rasmussen (Skolelærer R. i Lidemark).
4. Joseph P. Errboe (Skibscapitain E. paa Ærø; Pleiefader: Consul Petersen i Ærøeskjøbing).
*5. Peter C. Feddersen (Kammerherre F., Cmd. af Dbr., Petersgaard).
6. J. J. Frederik Meyer (Cancelliraad M., Amtsforvalter i Ringkjøbing).
7. Jørgen C. Melchior (Skolebestyrer M. i Kbhavn).
8. Charles G. Brøndsted, Broder til Nr. 10 i VIIB.
9. Nicolai Nissen (Instrumentmager N. i Kbhavn).
10. C. J. Rudolph Kraft (afd. Procurator K. i Kbhv.)
11. Ferdinand F. C. Bauditz (Oberstlieutn. B., Major ved 6te Dragonreg. i Itzehoe, R. af Dbr. og Dbm.)
12. H. C. Wolfgang Hertel (Pastor H. i Haarsløv).
13. G. Jørgen H. C. Rosenkrantz (Kammerherre, Baron R., Amtmand i Thisted, R. af Dbr. og Dbm.)
14. F. Vilhelm Bagger (Pastor B., Brahetrolleborg i Fyen).
15. O. Emmerik V. Brasen (Provst B. i Skjelskør, R. af Dbr.)

IV. Classe.

*1. Gottlieb E. V. Schleisner (Mode- og Manufacturhandler S. i Kbhavn).
*2. Christian J. P. Stricker (Capitain S. ved 1ste Inf.-Bat. i Rendsborg, R. af Dbr.)
3. J. Sophus A. Bagger (Proprietair B. til Friheden).
4. Thorvald J. Møller (afd. Grosserer M. i Kbhavn).
5. Christian B. Scheel (Kammerherre Grev S., R. af Dbr. og Dbm., Kbhavn).
6. Frederik O. N. Bülow, Broder til Nr. 1 i VIIB.
7. J. Bailli Knudtzon, Broder til Nrr. 2 og 3 i VIIA.
8. C. A. Ulysses Lüttichau (afd. Kammerherre, Hofjægermester v. L. til Stamhuset Thiele).
9. Christian J. G. Smith (Pastor S., Egense i Fyen).
10. Matthias Andersen (Pastor A. i Nordrup).
*11. Gustav H. V. Feddersen, Broder til Nr. 5 i V Cl.
12. Henry C. Gad, Broder til Nr. 8 i VI Cl.
13. Hans Steenbuch (Læge S., Holsteinborg).
14. Oscar A. E. Hansen (Colonibestyrer H., Omenak i Grønland).
15. Carl F. V. Frost (Bataillonschirurg F., Districtslæge i Præstø).
16. Carl C. F. F. Kuhlman (Districtslæge K. i Skanderborg).
17. J. Frederik Lagoni (Agent L. i Faaborg).
18. J. Herman Monrad (Provst M. i Marvede).
19. Holger F. M. Nagel (Kjøbmand N. i Skjelskør).
20. Andreas F. C. Beyer, Broder til Nr. 11 i VIIB.

III. Classe.

*1. Johannes J. A. Birch (Slagtermester B. i Kallundborg).

*2. M. Theodor N. Hertel, Broder til Nr. 12 i V Cl.
*3. Carl H. J. Permin (Godsforvalter P., Bregentved).
4. Carl V. Kraft, Broder til Nr. 10 i V Cl.
5. Johannes Bloch (Provst Lic. th. B. i Kjerteminde).
6. Cato S. Hanssen (afd. Raadmand H. i Sønderborg).
*7. Otto J. B. Scavenius (afd. Hofjægermester S. til Basnæs).
8. Carl C. Schröder (Forpagter S., Frihedsminde paa Laaland).
9. Johannes Rink (Stiffader: Proprietair Müller til Flensborggaard).
10. Axel Holst (Kammerraad H., Toldforvalter i Bandholm).
11. Frederik L. S. Evers (Godsforvalter E. paa Wedellsborg i Fyen).
12. Holger Brøndsted, Broder til Nr. 10 i VIIB og Nr. 8 i V Cl.
*13. Johannes V. R. Wissing (Pastor W., Dronninglund i Jylland).
14. J. Axel V. Ipsen (Apotheker I. i Holbek).
15. G. William O. R. van Brakle (Expeditionssecretair van B. paa St. Croix).
16. C. Christian S. Henrichsen (Kasserer H. ved Kjøbenhavns Gasværk).
17. Otto Larsen (Professor L., Overchirurg ved Alm. Hospital, R. af Dbr.)
18. C. Valdemar Petræus (Cancelliraad P., By- og Herredsfoged, Nestved).
19. G. Frederik Gottlieb (Kjøbmand G. i Nestved).
20. C. Christian Seemann (Justitsraad S., Toldinspecteur i Nyborg, R. af Dbr.)
21. Ludolph C. Staun (Propr. S., Englerup Mølle).

II. Classe.

*1. Frederik V. H. Perret-Gentil (Huushovmester P.-G., Bregentved).
*2. Johannes Kallenbach (Pastor K. i Mehrn).
*3. Michael Brondsted, Broder til Nr. 10 i VIIB, Nr. 8 i V og Nr. 12 i III Cl.
[*4. O. Frederik R. Kjer (Cancelliraad K., Godsforvalter paa Herlufsholm) i sine Forældres Huus].
5. Laurits P. V. Engelbreth (Forpagter E., Nørregaard paa Laaland).
6. Ferdinand L. Giellerup (afd. Pastor G. til Landet og Ryde paa Laaland).
7. Johannes P. Staun, Broder til Nr. 21 i III Cl.
8. F. William Engholm (afd. Forp. E. paa Salto).
*9. Frederik V. Post (Hofjægermester P. til Broxoe, R. af Dbr.)
10. Cai D. H. Brandt (afd. Pastor B. til Børglum i Jylland).
11. Andreas J. S. Evers, Broder til Nr. 11 i III Cl.
12. Viggo O. R. Nielsen (Skolelærer N. i Braaby).
*13. Gerner S. Wolff (Justitsraad W. til Engelholm, R. af Dbr.)
14. Christian R. S. Krøyer (Jægermester K. til Engelsholm i Jylland).
15. Emil E. Hansen (Propr. H., Kjærsgaard i Fyen).

I. Classe.

*1. Joachim M. Permin, Broder til Nr. 3 i III Cl.
*2. Otto J. Bagger, Broder til Nr. 3 i IV Cl.
[*3. Flemming F. C. S. Holck-Winterfeldt (Kammerherre Grev H.-W. til Rosendal) hos Overlærer Neergaard].

*4. F. Rudolph Warming (Coffardicapt. W. i Helsingør).
5. Erik C. Thayssen (Pastor T. i Baarse).
[6. Hans S. Wengel (Forpagter W., Oeconomus paa Herlufsholm) i sine Forældres Huus].
*7. J. Louis O. Serène d'Acqueria (Kammerjunker S. d'A., Birkedommer paa Frederiksværk).

Det aarlige Contingent for en Discipel paa Herlufsholm er 240 Rdl. som Vederlag for Underviisning, Bolig, Kost, Vask, Belysning og Brændsel, i Sygdomstilfælde Lægehjælp og Medicin.

Nye Disciple optages ikke i Skoleaarets Løb. Anmeldelser om Aspiranter til de Pladser, der blive ledige ved Slutningen af Skoleaaret, indsendes til Stiftelsens Forstander, Hs. Excell. Conseilspræsident Hall inden Udgangen af Mai Maaned; foruden Drengens fulde Navn og Fødselsdatum maa deri opgives, hvad han har læst og hvilken Classe han forberedes til.

Concurrenceprøven er for de iaar indmeldte Aspiranter berammet til forstkommende 5te Juli.

Opdragelsesanstalten.

Ved Adjunct Engelsteds Befordring til geistligt Embede blev den af ham beklædte Post som inspectionshavende Lærer ved Opdragelsesanstalten i November f. A. overdragen Adjunct Hoff.

Efter Forslag af Stiftelsens Læge er det fra Slutningen af forrige Skoleaar vedtaget, at der for enhver af de nye Disciple skal afgives en Attest til Skolen med Oplysning om Drengens Helbred i en tidligere Alder, de gjennemgaaede Børnesygdomme, arvelige eller medfødte Sygdomsdispositioner, anvendte Kure o. s. v. Oplysningerne meddeles af vedkommende Huuslæge ved Udfyldning af et trykt Schema, som bliver tilstillet Forældre eller Værge ved Disciplens Optagelse.

Skolelovene (tilligemed de for 7de Classe gjældende særlige Bestemmelser) ere iaar blevne gjennemsete og omredigerede; af de nytrykte Exemplarer erholder hver Discipel eet til Underretning om de ham paahvilende Pligter.

Forlystelser for Disciplene. Den aarlige Fugleskydning fandt Sted ifjor den 30te August; Vinterfester have været foranstaltede den 8de December (Comedie), 14de Januar (Bal paa Herluf Trolles Fødselsdag) og 30te Marts (musikalsk Underholdning og Dands). Søndag Aften den 16. Marts havde Disciplene en lille Maskerade; den 17. Mai foretoges en Fodtour til Herlufsholms Steenskov. Den store aarlige Kjøretour gik denne Gang (den 14de Juni) til Basnæs, hvor Skolen modtoges med forekommende Gjæstfrihed og havde desuden den Nydelse at høre Digteren H. C. Andersen foredrage tre af sine ypperlige Eventyr. Paa Hjemveien tilbragtes et Par Timer i Skoven ved Fuirendal.

Underviisningen.

I Begyndelsen af dette Skoleaar var Underviisningen ordnet paa samme Maade som i det foregaaende, kun at Adj. Lund havde overtaget Dansk i V og afgivet Tydsk i I til Adj. Nielsen. Ved Vacancens Ophør den Iste Februar indtraadte et Par Forandringer; siden den Tid have Fagene været saaledes fordeelte mellem Lærerne:

	Ugentlig.
Rector Latinsk Forfatterlæsning i VIIAB, skriftlig Latin i VIIA, Homer (og Myth.) i VI og V	12 Timer.
Overl. Dahl Historie i VII—III, Geographi i VI—III	23 —
Overl. Leth Dansk i IV, Mathematik i IV og III, Naturlære i II og I	12 —
Overl. Kielsen Græsk i VIIAB, skriftlig Latin i VIIB, Latin i VI og V	26 —
Overl. Neergaard Hebraisk i VII A og B, Naturhistorie i VI—I, Geographi i II og I	23 —
Adj. Mossin Mathematik i VII—V, Naturlære i VII A og B	23 —
Adj. Lund Dansk i VII—V, Fransk i VI, V og II, Historie i II, Religion i II og I	23 —
Adj. Hoff Svensk i VIIB, Tydsk i VI—II, Græsk i IV, Historie i I	24 —
Adj. Rosing Græsk Prosa i VI og V, Latin i IV og III	24 —
Cst. Adj. Nielsen Dansk i II og I, Tydsk i I	15 —

	Ugentlig.
Cst. Adj. Damborg Religion i VII—III, Fransk i IV og III, Dansk i III, Regning i II og I	24 Timer.
Tegnel. Bertelsen Skrivning i IV—I, Tegning i III—I	17 —
Krigsass. Meier Gymnastik samt Svømning i alle Classer, deelte i 5 Hold	10 —
Musikl. V. Brandt Sang i alle Classer. . .	7 —

Fagenes ugentlige Timetal i de forskjellige Classer.

	VII. A.	VII.	VII. B.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.
Dansk	-	2	-	2	2	2	3	5	5
Svensk	-	-	1	—	—	—	—	—	—
Tydsk	-	-	-	3	3	2	2	5	5
Fransk.	-	-	-	3	2	2	3	5	—
Latin	4	5	4	8	8	8	9	—	—
Græsk	1	5	-	5	5	5	—	—	—
(Hebraisk	1	2	1)	—	—	—	—	—	—
Religion og Bibelh.	-	2	-	2	2	2	2	2	3
Geographi	-	-	-	2	1	1	2	2	3
Historie	3	-	3	2	3	3	3	2	3
Mathematik . . .	5	-	5	3	4	4	4	—	—
Regning	-	-	-	—	—	—	—	3	3
Naturlære	3	-	3	—	—	—	—	1	1
Naturhistorie . . .	-	-	-	3	2	2	2	3	2
Skrivning	-	-	-	—	—	1	2	3	4
Tegning	-	-	-	—	—	—	1	2	4
Sang.	-	2	-	3	2	2	2	2	2
Gymnastik	-	2	-		2	2	2	2	2
Summa	34. (3)	34. (3)		36.	36.	36.	37.	37.	37.

I Sangunderviisningen deeltage alle de, der have Stemme, classeviis een Time om Ugen; Løverdag Eftermiddag Kl. 5—6 holdes Fællessang, hvorved samtlige Disciple ere tilstede.

I særskilte Timer (18 ugentlig) giver Stiftelsens Musiklærer, Hr. R. Brandt, Underviisning i Instrumentalmusik til de Disciple, der ytre Lyst og Anlæg i denne Retning.

Under 16de November f. A. har Skolen modtaget en Gjenpart af Cultusministeriets Circulairskrivelse af s. D., hvori det bestemmes, at saasnart Riffelskydningen indføres som Øvelse i de lærde Skoler, bortfalder den egentlige Gymnastik (men ikke Hugning og Exercits) i 7de Classe.

Det er paatænkt at anstille Øvelser i Riffelskydning her ved Skolen i det kommende Skoleaar.

Oversigt

over hvad der er læst i Skoleaaret 1861—62 (med tilhørende skriftlige Øvelser).

Dansk (og Svensk).

VII. Cl. Den danske Literaturhistorie fra Holbergs Død indtil Nutiden er bleven gjennemgaaet og oplyst ved Oplæsning af de til den Tid hørende Forfattere. 12 Stile ere skrevne i Aarets Løb af Disciplene. Ligeledes have disse holdt mundtlige Foredrag over historiske Æmner.

(Svensk VIIB). Af Hammerichs Læsestykker: Grimstahamns nybygge og de fleste andre Stykker af Afsnit I læste op og oversatte; læst op deels af Disciplene, deels af Læreren: næ-

sten alle Stykker af Geijer, Fryxell, Tegnér og Noget af Runeberg tilligemed disse Forfatteres Biographier. Desuden oplæst for Classen noget Mere af Frithiofs Saga og nogle biographiske Stykker af Mellin og Adlersparre.

VI. Cl. Der er meddeelt Disciplene et Omrids af den danske Literaturs Historie, samt oplæst for dem Digterværker fra forskjellige Perioder, saaledes Kjæmpeviser, Dramaer af Holberg, Ewald, Wessel, Oehlenschläger, Heiberg og Hertz. Classen har skrevet 12 Stile.

V. Cl. Den nordiske Mythologi er læst efter Dorphs Omrids og Arentzens og Thorsteinssons Mythologi. Endeel Sange af Nordens Guder, desuden Baldur hiin Gode og Hakon Jarl af Oehlenschläger ere forelæste Classen. Disciplene have skrevet 14 Stile.

IV. Cl. Af de to ugentlige Timer har den ene været anvendt til Stiil. Classen har skrevet 27 Stile; disse have meest været af beskrivende Indhold, af og til Oversættelser fra Tydsk eller Fransk. Den anden ugentlige Time er anvendt til prosaisk og poetisk Læsning, undertiden til Oplæsning for Classen.

III. Cl. Holsts Læsebøger ere benyttede til Oplæsning og Sprogovelse; nogle Digte af den poetiske Læsebog ere lærte udenad. Bojesens Sproglære er repeteret og enkelte Stykker af Wolles „Regler“ ere læste. Ugentlig er skrevet een Hjemmestiil, som har bestaaet i at gjengive en Fortælling, omsætte et Digt i Prosa, oversætte fra

Tydsk eller Fransk, eller i at individualisere. Ialt 25 Stile.

II. Cl. Funchs, Roginds og Warburgs Læsebog for de lavere Classer Pag. 149-166 og 195-269 er benyttet til Oplæsning og Sprogovelse. 9 Digte ere lærte udenad efter Holsts Smaadigte. Bojesens danske Sproglære er gjennemgaaet indtil Ordstillingen med Forbigaaelse af enkelte Anmærkninger. Disciplene have (i Reglen paa Classen) skrevet 63 Stile, som oftest bestaaende i Gjengivelse af en meddeelt Fortælling.

I. Cl. Funchs, Roginds og Warburgs Læsebog er benyttet til Oplæsning og Sprogovelse; nogle af Digtene ere lærte udenad; til Udenadslæsning er desuden benyttet Holsts Smaadigte. Bojesens Sproglære er lært indtil Sætningslæren, med Forbigaaelse af Anmærkningerne. To ugentlige Stile (ialt 66), bestaaende i Nedskrivning efter Dictat eller af udenadlærte Vers, ere skrevne paa Classen.

Latin.

VII. Cl. Begge Afdelinger: Ciceros Cato Major, 6te Bog af Livius, Tacitus' Agricola, c. 700 Vers af X—XII Bog af Ovids Metamorphoser, 1ste Bog af Horats' Oder og 1ste Bog af Brevene, Virgils Æneide 2den Bog.

Foruden det, der er læst iaar, opgive Dimittenderne endnu Følgende: Ciceros Lælius og 2den Bog af Tuscul. disput., Talerne for S. Roscius, for det maniliske Lovforslag og de to første mod Catilina, Sallusts Catilina, Livius'

32te Bog, Horats' Oder 4de Bog (med carmen sæculare) og 2den Bog af Brevene med Ars poetica, c. 900 Vers af Ovids Metamorphoser (af VI, VII og VIII Bog); det Vigtigste af Tregders latinske Literaturhistorie og af Bojesens romerske Antiqviteter.

Uden foregaaende Forberedelse har VIIA læst forskjellige Stykker af Fibigers Chrestomathi, 2. Hefte, og af Henrichsens Opgaver til Oversættelse fra Latin. VIIB har cursorisk læst af Fibigers Chrestomathi, 3die Hefte, S. 41—102 og uden foregaaende Forberedelse en Deel af Cornelius Nepos og af Livius' 24de Bog.

VIIA har i Aarets Løb skrevet 33 Hjemmestile, 15 Extemporalstile, 8 Versioner; Øvelser i mundtlig Stiil ere anstillede efter Thriges Lærebog i den gamle Historie. Af Madvigs Sproglære er særligt gjennemgaaet § 432-462, § 482-496. VIIB har skrevet 41 Hjemmestile, 25 Extemporalstile og 9 Versioner.

VI. Cl. Livius' 24de Bog, Ciceros Tale for Sextus Roscius Amerinus og 383 Vers af Blochs Udvalg af Ovids Metamorphoser; cursorisk 2den og 5te Bog af Cæsars galliske Krig; uden foregaaende Forberedelse af Cornelius Nepos Conon, Iphicrates, Chabrias, Timotheus og Datames. — Af Madvigs Sproglære §§ 27-173, 252-299 og 325 til 376. 34 Hjemmestile, 25 Extemporalstile og 8 Versioner.

V. Cl. Af Cæsars galliske Krig 2den Bog og 4de Bog til 16de Capitel, Ciceros 1ste og 2den catilina-

riske Tale og af Cornelius Nepos Aristides, Pausanias og Cimon (cursorisk); omtrent 40 Hexametre ere lærte udenad. — Af Madvigs Sproglære §§ 27-49, 58-93, 108-172, 208-278, 371 til 376 og 387-410. — 35 Hjemmestile, 31 Extemporalstile og 5 Versioner.

IV. Cl. Cornelius Nepos: Miltiades og Themistocles. 4de Bog af Cæsars galliske Krig til C. 27 med Forbigaaelse af 17de Capitel. Bergs og Mollers latinske Læsebog: de fleste danske Exempler fra Side 56 til S. 76 med Forbigaaelse af Exemplerne S. 65 og 66. — Af Madvigs latinske Grammatik er det Vigtigste af Boiningslæren læst og repeteret; af Ordføiningslæren er læst §§ 208-287 med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger og af §§ 229, 237-240, 243, 245, 250a, 251, 252, 278, 279.

65 Stile, alle skrevne i Classetimerne, omtrent Halvdelen med Hjælp af Lexikon og Grammatik, de øvrige uden Hjælpemidler.

I II. Cl. Bergs og Mollers latinske Læsebog forfra til S. 47, Stykket IV; i Gjennemsnit er hvert andet Exempel forbigaaet. — Af Madvigs latinske Grammatik er det Vigtigste af Formlæren læst og gjentagne Gange repeteret. — 69 Stile, alle skrevne i Classetimerne uden Hjælpemidler.

Græsk.

VII. Cl. Begge Afdelinger: Iliadens 6te og 24de Bog, Tregders Anthologi til S. 65 med Forbigaaelse af adskillige Stykker, Bergs Udvalg af Thuky-

dids Historie S. 86-151, Demosthenes' Tale om Freden og 2den mod Philip, Platons Kriton, Odysseens 1ste og 22de Bog (cursorisk). VIIB har desuden læst Platons Euthyphron og, cursorisk, Odysseens 6te og 8de Bog.

Dimittenderne opgive: Iliadens 1ste, 6te, 9de og 24de Bog, Tregders Anthologi til S. 65 med Forbigaaelse af adskillige Stykker, Herodots 5te Bog, Bergs Udvalg af Thukydids Historie S. 86-151, Platons Euthyphron, Sokrates' Apologi og Kriton, Demosthenes' Tale om Freden og 2den imod Philip. Dimittenderne have læst det Vigtigste af Athens Antiqviteter efter Bojesen og af Tregders græske Literaturhistorie.

VI. Cl. Xenophons Anabasis 5te Bog, de 4 første Capitler; Plutarchs Kleomenes. — Bergs Schema læst og repeteret. — Homers Odyssee 1ste Bog og af 2den 1—270.

Kosmogonien og den græske Gudekreds efter Tregders Mythologi (Cap. 1-3); de derhen hørende Stykker af Iliaden og Odysseen ere gjennemlæste og oversatte paa Classen, mythologiske Billedværker ere stadig benyttede.

V. Cl. Bergs Læsebog for 2det Aars Cursus: fra Side 41 til S. 51 Stykket 6; Stykkerne om Alexander S. 79-85. Xenophons Anabasis 2den Bog, de 5 første Capitler. — Homers Odyssee III, 1-101. Bergs Schema læst og repeteret; af de uregelmæssige Verber ere kun de lærte, der ere forekomne ved Forfatterlæsningen.

IV. Cl. Bergs Læsebog I Cursus forfra til S. 20. Det Tilsvarende i Bergs Schema. Alle de danske Stykker (med Undtagelse af dem paa den sidste Side) ere oversatte paa Græsk, deels alene mundtlig, deels ogsaa skriftlig (8 Stile paa Classen).

Tydsk.

VI. Cl. Hjorts Læsebog S. 526-542, 542-559, 564-576, 577-80. — Jürs' og Rungs Deutsche Dichter: 6 større Digte. Goethes Hermann und Dorothea og Iphigenia auf Tauris. Simonsens Syntax med Forbigaaelse af enkelte Afsnit; Sammes Formlære repeteret. 14 Hjemmestile og 15 Extemporalstile efter Lorentzens Stiilovelser. Hyppigt mundtlig Stiil efter samme Bog. Maanedlig opgivet Stykker af tydske Forfattere, som ere læste udenom.

V. Cl. Hjorts Læsebog S. 341-361, 386-398. Jürs' og Rungs Deutsche Dichter: 17 Digte, hvoraf 11 ere lærte udenad. Simonsens Formlære forfra til § 28. 15 Hjemmestile og 15 Extemporalstile. Desuden hver anden Extemporalstiletime anvendt til mundtlig Stiil, Alt efter Lorentzens Stiilovelser. Hver anden Maaned have de fleste af Disciplene (frivilligt) opgivet Stykker af tydske Forfattere, som ere læste udenom.

IV. Cl. Hjorts Læsebog S. 291-317. Holbechs og Petersens Materialier S. 50-60 og 62-67. Efter Trojels Grammatik: de uregelmæssige Verber, og efter Simonsens Formlære: Adjectivernes Declination. 20 Hjemmestile og 7 Extemporalstile.

III. Cl. Hjorts Læsebog: S. 134-145, 164-173. Holbechs og Petersens Materialier: S. 36-52. Trojels Grammatik § 93-101. Jürs' Ark: Artikler, Pronomer, Adjectiver. Efter Simonsen: Præpositionerne. 29 Stile (hvoraf nogle skrevne paa Classen).

II. Cl. Rungs Læsebog for de lavere Classer S. 94-129. 6 Digte lærte udenad. Holbechs og Petersens Materialier: Stykkerne 7, 9—17. Simonsens Formlære § 14 til § 97 (med Forbigaaelse af nogle §§) samt Præpositionerne. 45 Stile; deraf er omtrent Halvdelen skreven paa Classen, tildeels efter Dictat.

I. Cl. Rungs Læsebog for de lav. Cl., S. 7-25, 34-48, 88-93, 103-11; 8 Smaadigte lærte udenad. Holbechs og Petersens Materialier Stykkerne 1-3 mundtlig, tildeels ogsaa skriftlig. Simonsens Formlære: Artiklerne, Substantivers og Adjectivers Declination, Talord, Pronominer, Hjælpeverberne og Activ af „loben". 60 Stile ere skrevne, alle i Classetimerne.

Fransk.

VI. Cl. Borrings Études littéraires (Udg. fra 1855) Pag. 210-324, cursorisk Pag. 84-98 og Pag. 337-70. Maanedlig have Disciplene opgivet større Pensa af nyere Forfattere, hvori der er examineret. Abrahams' Sproglære: Formlæren og flere Afsnit af Ordfoiningslæren.

V. Cl. Borrings Études littéraires (Udg. fra 1855) Pag. 1-20 og Mérimées Colomba Pag. 1-43; cursorisk 8de Bog af Voltaires Charles XII. Borrings

Stiilovelser, 2den Afd., 1-11 (de ulige Nr.); Ingerslevs Grammatik: Bøiningslæren.

IV. Cl. Borrings Læsebog for Mellemclasserne, S. 151 til 174, 185-197, 219-226. Voltaire: Histoire de Charles XII benyttet til cursorisk Læsning. Ingerslevs Grammatik: Bøiningslæren til § 101.

III. Cl. Borrings Læsebog for Mellemclasserne S. 1-32, 42-53. Borrings Stiilovelser, 1ste Afd., Stykkerne 2-20 (de lige Numere). Ingerslevs Grammatik: Bøiningslæren §§ 42-54 og 71-100.

II. Cl. Ahns practiske Læsebog i det franske Sprog, 1ste Cursus: Pag. 1-47 og Pag. 93-95 (enkelte Stykker ere forbigaaede). Classen har skrevet 46 Stile i Underviisningstimerne.

Hebraisk.

VII. Cl. A. Genesis; et fuldstændigere Cursus i Grammatiken efter Whitte.

B. Genesis Cap. 1—8. Det Vigtigste af Formlæren efter samme Sproglære.

Religion.

VII. Cl. Begge Afdelinger: Johannes' Evangelium i Grundsproget. Lisco: den christelig-apostoliske Troesbekjendelse. — Første Deel af den Augsburgske Bekjendelse er gjennemgaaet med Dimittenderne.

VI. Cl. Lisco: den christelig-apost. Troesbekjendelse §§ 97-190. Herslebs større Bibelhistorie.

V. Cl. Lisco: den christelig-apost. Troesbekjendelse §§ 1-80. Herslebs større Bibelhistorie, det gamle Testam. 5—8 Periode, af det nye Test. Apostlenes Historie.

IV. Cl. Balslevs Udvikling af Luthers Catechismus. Herslebs storre Bibelhistorie: af det nye Testament 3die Periode.

III. Cl. Balslevs Udvikling af Luthers Catechismus: andet Hovedstykke. Herslebs storre Bibelhistorie: det gl. Test. indtil 3die Periode, det nye Test. indtil 3die Periode.

II. Cl. Balslevs Udvikling af Luthers Catechismus: de ti Bud. Balslevs Bibelhistorie: det gamle og det nye Test. Nogle Psalmer ere lærte efter Psalmebogen.

I. Cl. De tre forste Dele af Luthers lille Catechismus. Balslevs Bibelhistorie: det nye Test. Flere Psalmer ere lærte efter Psalmebogen.

Geographi.

VI. Cl. Munthes Geographi omarbeidet af Velschow.

V. Cl. Samme Bog: Asien fra Persien (incl.), Africa, America, Australien, samt Indledningen til Europa og den danske Stat.

IV. Cl. Samme Bog: fra den spanske Halvø indtil Kongeriget Grækenland.

III. Cl. Samme Bog: forfra til Keiserdømmet Frankrige.

II. Cl. Af Rimestads mindre Lærebog: fra det tydske Forbund indtil Enden.

I. Cl. Samme Bog: Pag. 1-19, 46-109.

Historie.

VII. Cl. Dimittenderne opgive: Thriges Lærebog i den gamle Historie, Bohrs Læreboger i Middelalderens og den nyere Historie, Allens Lærebog i Danmarks Historie.

VIIB. Thriges Lærebog i den gamle Historie Pag. 155 indtil Enden. Bohrs nyere Historie 1789—1815, samt af 4de Periode Pag. 293 til 358, dog er i denne Periode kun repeteret til Aaret 1830. Allens Danmarks Historie 1789 til 1839.

VI. Cl. Thriges Lærebog i den gl. Historie Pag. 1-155.

V. Cl. Bohrs nyere Historie Pag. 27-206. Allens Danmarks Historie Pag. 97-168.

IV. Cl. Bohrs Middelalderens Historie Pag. 112 indtil Enden. Bohrs nyere Historie Pg. 1-46. Allens Danmarks Historie Pag. 34-97.

III. Cl. Oldtidens Historie repeteret efter Kofods fragmentariske Historie og en til dette Øiemed udarbeidet Oversigt. — Bohrs Middelalderens Historie Pag. 1-103. Allens Danmarks Historie Pag. 1-34.

II. Cl. Kofods fragmentariske Historie fra „Norden i de ældste Tider“ til „Udsigt over Verdensbegivenhederne efter 1815“.

I. Cl. Kofods fragmentariske Historie indtil „Pavernes Magt“.

Mathematik.

VII. Cl. Dimittenderne opgive: Steens Elementær Arithmetik og Elementær Algebra, med flere Tilføielser og Forandringer i Fremstillingen, Ramus' Planimetri, Stereometri og Plantrigonometri, med Forbigaaelse af de Afsnit, som ifølge Bekjendtgj. af 8. Novbr. 1858 ikke fordres.

VIIB. Efter samme Læreboger Ligninger, Logarithmer, Planimetrien og Plantrigonometrien.

VIIA har i Aarets Løb udført 34, VIIB 35 Hjemmearbeider, bestaaende i Løsningen af flere saavel arithmetiske som geometriske Opgaver.

VI. Cl. Behandlingen af algebraiske Ligninger er indøvet ved Exempler, navnlig efter Bergs Samling af math. Opgaver. Ramus' Geometri Art. 86-94, 109-113, 117-120. 3 Extemporaludarbeidelser, 25 Hjemmearbeider (istedetfor Lectie).

V. Cl. Steens Elementær Algebra Pag. 1—53. Flere herhen hørende Opgaver, tildeels efter Bergs Samling, ere udførte enten paa Classen eller hjemme (istedetfor Lectie). Ramus' Geometri Art. 65-85.

IV. Cl. Steens Elementær Arithmetik: Proportioner, Roduddragning og Ligninger med flere Ubekjendte. Murdts Geometrie Pag. 1-67.

III. Cl. Steens Elementær Arithmetik §§ 1-54 og § 65 til 73; de tilsvarende Afsnit af Bergs methodisk ordnede Opgaver.

Regning.

II. Cl. Reguladetri i hele Tal og Brøk. Til Hovedregning er benyttet Jacobis „Hovedregningslister".

I. Cl. De fire Regningsarter i Brøk.

Naturlære.

VII. Cl. Dimittenderne: Ørsted Naturlærens mechaniske Deel til Pag. 194 og de vigtigste Sætninger af Bølgebevægelsen. Naturlærens chemiske Deel efter Joh. Müllers Physik. Jørgensens Astronomi. Nogle Timer ere anvendte til særlig at gjennemgaae og indøve Astrognosien.

VIIB. Efter samme Lærebøger: Læren om Ligevægt, Magnetisme, Electricitet og de to første Afsnit af Varmen.

II. og I. Cl. I en ugentlig Time (for hver Classe) er der stræbt efter, uden at benytte nogen Bog, at anskueliggjøre nogle af de almindeligste Naturlove ved simple Forsøg og en letfattelig Forklaring. Saavidt det lod sig gjøre, ere de dagligdags meteorologiske Phænomener forklarede for Disciplene af II. Classe.

Naturhistorie.

VI. Cl. Af Lütkens Dyreriget (2den Udgave): Mennesket, Pattedyrene og Fuglene; de øvrige Hvirveldyrs Klasser samt Bloddyrene og Leddyrene ere læste efter samme Forfatters „Begyndelsesgrunde", dog med fornødne Tillæg hist og her.

Vaupells Planterigets Naturhistorie (2det Oplag) med Forbigaaelse af Læren om Plantens Sammensætning og Liv, hvoraf det Væsentligste er blevet mundtlig meddeelt.

V. Cl. Af Lütkens Begyndelsesgrunde: fra Fiskene indtil Enden. — Af Vaupells „Planteriget": Blomsterplanterne indtil de undersædige heelkronede.

IV. Cl. Af Lütkens Begyndelsesgrunde: fra Fiskene indtil Enden.

III. Cl. Samme Bog: fra Edderkopperne indtil Enden. — Af Vaupells „Planteriget": Formlæren med Forbigaaelse af det Meste af det Smaatrykte.

II. Cl. Af Lütkens Begyndelsesgrunde: fra Krybdyrene indtil Edderkopperne. Mennesket, Pattedyrene og Fuglene ere repeterede.

I. Cl. Samme Bog: Mennesket, Pattedyrene og Fuglene med Forbigaaelse af de physiologiske Forhold.

Stipendierne.

A. Gratistpladser (fuldstændig Fritagelse for Contingent) have i indeværende Skoleaar været tildeelte:

1. S. G. Sinding (VIIA), 2. J. N. B. Garde (VIIA), 3. A. E. C. Bülow (VIIB), 4. H. A. Kierrumgaard (VIIB), 5. S. C. Kabell (VIIB), 6. T. G. Heramb (VIIB), 7. V. F. S. Hennings (VI), 8. H. B. T. Münter (VI), 9. C. V. Rasmussen (V), 10. J. S. A. Bagger (IV).

B. De Resenske Gratistpladser (fuldstændig Fritagelse for Contingent):

1. P. E. C. Kaalund (VIIB), 2. O. R. Lanng (VIIB).

Ved Resolution af Hs. Exc. Forstanderen er fra 23. August f. A. at regne truffet den Bestemmelse, at der, naar flere Brødre samtidig ere Disciple paa Stiftelsen, erlægges fuldt Contingent for 2 af dem, men kun den halve Betaling for de andre.

De to Meyerske Præmier (hver paa 30 Rdl.) tilkjendtes for Aaret 1861 Disciplene O. F. Bache (VIIA) og C. J. G. Smith (IV).

Det grevelig Moltkeske Skolestipendium for kongl. Embedsmænds Sønner (4 Portioner paa 25 Rdl. halvaarlig) uddeeltes for Juni termin 1861 til O. F. Bache

(nu i VIIA), F. V. Bentzien (VI), H. B. T. Münter (nu i VI) og J. J. F. Meyer (nu i V), for Decembertermin ligesom for Junitermin 1862 til Bache, Bentzien, Meyer og C. J. G. Smith (IV).

Det grevelig Moltkeske Universitetsstipendium for kongl. Embedsmænds Sønner (100 Rd. halvaarlig, deelt i 2 eller 3 Portioner), blev for Junitermin 1861 oppebaaret af Stud. jur. R. N. Strøm, Stud. jur. C. E. Brasen og Stud. jur. F. C. C. F. Zahle, for Decemberterminen som og for Junitermin d. A. af de to Sidstnævnte og af Stud. F. E. Hansen.

Reisestipendiets Fond, opsamlet af vacante Portioner af ovennævnte Universitetsstipendium og frugtbargjort i Ringsted Sparekasse, beløb sig den 11te November 1861 til 147 Rdl. 29 Sk.

De videnskabelige Samlinger.

Skolen har iaar modtaget adskillige interessante Stykker som Gave til sin Samling af Oldsager; navnlig har den Hr. Vald. Bang paa Høvdingsgaard at takke for endeel smukke Steensager, som hans afdøde Fader, Skovrider Bang, havde samlet i det sydostlige Sjælland.

Til den physiske Samling er i dette Skoleaar anskaffet:

12 Messinglodder med Kroge,
en Lineal med Millimeterinddeling,
4 Metaltridser med Stativ,
en Messingkjede af to Alens Længde,
forskjellige Glassager;

desuden ere flere af Instrumenterne (som to Luftpomper, Atwoods Maskine, et Planetarium) underkastede en omhyggelig Reparation.

Den naturhistoriske Samling har i Skoleaaret 1861—62 ikke erholdt nogen væsentlig Tilvæxt.

Bibliotheket er siden Juni Maaned f. A. forøget med følgende Bøger og literære Hjælpemidler; de med † mærkede ere tilsendte Skolen fra Ministeriet; * betegner de Gaver, der skyldes Privates Velvillie.

Aarsberetninger fra det kongl. Geheimearchiv. I 1-2.
Adam af Bremen, Om Menigheden i Norden. Overs. af P. W. Christensen. 1862.
Afbildninger til Planterigets Naturhistorie med Text. 9-20.
Ankjær, S., Geografisk-statistisk Haandbog. II 19-22.
Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1859.
Annuaire des deux mondes. 1860.
Archiv, Histor.-geogr. Udg. af J. Riise. 72. og 73. Bd.
Aufzeichnungen des Prinzen Friedrich von Noer. 1861.
*Ausonii Opuscula varia. Lugduni 1549.
Barfod, F., Mindeblade om Grundtvigs Jubelfest. 1861.
— Ingemanns Jordefærd. 1862.
Berg, C., Græsk-dansk Ordbog til Skolebrug. 1-7.
†Bergh, R., Medicinsk Doctordisputats. 1860.
*Beskow, B. v., Minne öfver Em. Svedenborg. Stockh. 1860.
Bogfortegnelse, Dansk, fra 1841-58. Af F. Fabricius. 9-11.
Bohr, H. G., Mindre Lærebog i Verdenshistorien. II.
*Bonaparte, L., Svar til Sir Walter Scott i Anledning af hans Napoleons Levnet. Ved J. N. Høst. 1829.
†Bornemann, F. C., Om Meddeelagtighed i Forbrydelse. 4to.
Brammer, G. P., Lærebog i Pædagogik og Didaktik. 3. Opl.
*Brasch, O. M., Flensborg Latin- og Realskoles Historie. I.
Breton, E., Athènes decrite et dessinée. 1862.
Breve, Efterladte, til J. P. Mynster. 1862.
— fra og til Joh. Ludv. Heiberg. 1862.

Breve til Prof. R. Nyerup. Udg. af L. Daae. 1861.

Bromander, P. Wy, Bogholderi for Jordbrugere og Næringsdrivende. 1861. fol.

Bruun, Chr., L. Holbergs Peder Paars. Et Afsnit af en Holberg-Bibliographi.

Bull, A., og Friedenreich, P. C., Kaart over Schweiz.

Ciceros Taler for Archias, Ligarius og Dejotarus. Udg. af F. C. L. Trojel. 1861.

Classiker des Alterthums. 147-50.

*Clausen, H. N., Det nye Testaments Hermeneutik. 1840.

Conversations-Lexicon, Nordisk. 50-56.

Dante Alighieris Guddommelige Komedie. Oversat af C. K. F. Molbech. III. Paradiset. 1862.

*Desodoards, A. Fantin-, Philosoph. Geschichte der französ. Revolution. 1-2. 1797.

Dietrichson, L., Indledning i Studiet af Danmarks Literatur i vort Aarhundrede. 1860.

— Indledn. i Studiet af Sveriges Literatur. 1862.

— Den bildende Kunst i dens Forhold til Religionsformerne. 1862.

*Ek, J. G., Dansk-svensk Ordbok. 1861.

Engelstoft, C. T., Odense Bys Historie (Saml. til Fyens Hist. II).

Erslev, Ed., Jordkloden og Mennesket. 51.

Erslew, Th. H., Supplement til Alm. Forfatter-Lexikon. 9.

Fistaine, G., Fransk Grammatik. I.

Fog, B. J., Om det theolog. Studium. En Forelæsning. 1861.

†Forelæsninger og Øvelser ved Universitetet 1861. 1-2.

†Fortegnelse over Studenterne (170) fra 1861.

Funch, C., Dansk Læsebog for Mellemkl. og de høiere Kl. 1861.

Gervinus, G. G., Geschichte des neunzehnten Jahrhund. 5.

Grimm, Jac. u. Wilh., Deutsches Wörterbuch. III 6. 7.

Grundtvig, N. F. S., Beowulfes beorh el. Bjovulfs-Drapen. 1861.

— Optrin af Nordens Kæmpeliv. 2. Udg.

Grønlund, C., Forverdenens Planter og Dyr. 1861.

Guhl, E., u. Koner, W., Das Leben der Griechen u. Römer. II.

Hagen, J. F., Kirkelig Statistik. Grundrids til Forelæsn. 1861.

Hagenbach, K. R., Kirchengeschichte des Mittelalters. II.
Hansen, C., Hoved- og Tavleregningsopgaver 1-3. 1861.
Hauch, C., Lyriske Digte og Romancer. 1862.
Heiberg, J. L., Prosaiske Skrifter. 2. 5-11. (Til 9de Bind: Afbildninger af Hveen og Uranienborg.)
Helveg, L. N., Den danske Kirkes Hist. til Reformat. 4.
Herodotos. Erklärt von H. Stein. IV (Buch 7), V (B. 8 u. 9).
†Hirschsprung, H., Medicinsk Doctordisputats.
Hjemme og ude. Udg. af M. Goldschmidt. 3. og 4. Qv. 1861.
*L. Holbergs Heltindehistorier. Udg. af G. Rode. 5-6.
Holst, H. P., Dansk Retskrivningsordbog. 10-11.
Holten, C., Lysets Naturlære. 1861.
Hvortil trænger den lærde Skole? Pædagog. Fragment. 1862.
†Indbydelsesskrifter til de offentlige Examina i de danske Skoler 1861, i Reykjavik 1860 og i de norske Skoler 1860.
Ingerslev, C. F., Fransk Læsebog. 1861.
Ingier, F., Om den kirkelige Anskuelse. Christ. 1861.
Jahrbücher, Neue, für Philologie u. Pädag. 1861 6-12. 1862 1-5.
— für class. Philologie. Von A. Fleckeisen. IV 1-2.
Kalkar, C. H., Den evangel. Mission blandt Hedningerne. 1860.
— Den katholske Missions Historie. 1862.
Kirketidende, Dansk. 1861 27-53. 1862 1-27.
Klee, F., De europæiske Staters Historie siden 1815. 15-21.
*Klein, V., Et Par Ord om Vor Frue Kirkes Dekoration.
Kofoed-Hansen, Skabelsen. Polemisk Udtalelse. 1862.
*Las Cases, de, Dagbog paa St. Helene. Ovs. af M. Møller. 1823.
Lefolii, H. H., Fortællinger og Sagaer fortalte for Børn. II.
Levinsen, C., Verbal-Concordants til det nye Test. 1856.
†Linde, A. C. P., Meddelelser ang. Kbhavns Universitet. 5.
†Lister over de Studerende, som have taget den philos. Examen i 1859 og i 1860.
Listov, A., Luthers Huusliv 1525-46. En hist. Skildring. 1862.
T. Livii Historiarum Rom. libri. Ex recensione Madvigii edd. J. N. Madvig et J. L. Ussing. I 2. II 1.
Lütken, C. F., Begyndelsesgr. af Dyrerigets Naturhist. 3 Opl.
Maanedsskrift, Dansk. 1861 II 1-6. 1862 I 1-5.

Maanedsskrift, Dansk, Extrahefte 1.
Mädler, J. H., Populäre Astronomie, nebst Atl. 5 Aufl.
Magazin, Danske. 3die Række I—VI. 4de Række I 1-2.
Malmström, B. E., Litteraturhistoriska studier. 2. 1860.
Mandelgren, A. M., Monuments Scandinaves du moyen age. 3 livr. Paris. Imp. Fol.
Munch, P. A., Det norske Folks Historie. 2den Afd. I 1-4.
Mundt, C. E., Ledetraad ved Regneunderviisning. 4. Opl.
Nägelsbach, C. F. v., Homerische Theologie. 2. Aufl.
— Gymnasialpädagogik. 1862.
Nathanson, M. L., Om Mønt- og Bankvæsen osv. 2. 3.
Nissen, R. T., Kirkehistorie nærmest til Skolebrug. Christ. 1861.
Oehlenschläger, A., Poet. Skrifter udg. af Liebenberg. 63-75.
*O'Meara, Napoleon i sin Forviisning. Ved Høst. 1-4. 1823.
Overskou, Th., Den danske Skueplads i dens Historie. IV.
Paludan-Müller, F., Nye Digte. 1861.
Petermann, A., Geogr. Mittheilungen. 1861 6-12. 1862 1-5.
— Ergänzungsheft 6: Ost-Afrika. — 7: Inner-Afrika Bl. 4 u. 6.
Petersen, N. M., Bidrag til den danske Literaturs Hist. V 2.
Prosch, V., Lærebog i Naturhist. 2 Udg. ved P. Tauber.
*Reimarus, H. S., Die Wahrheiten der natürl. Relig. 1754.
Revue des deux mondes. 1861 Juli-Decbr. 1862 Januar-Juni.
Reymond, W., Etudes sur la litt. du second empire Franç. 1861.
Richardt, F., og Secher, C. E., Prospecter af danske Herregaarde. XIII 2-4. Tverfol.
Rimestad, C. V., Mindre Lærebog i Geographi. 3. Udg.
Ritschl, F., Poesis Saturniæ spicilegium. I. 1854. fol.
†Rosenberg, C., Rolandskvadet. Dets Oprindelse og historiske Betydning. 1860.
Rung, G. F. F., Tydsk Læsebog for de lavere Klasser. 8. Udg.
Samling af endnu gjældende Love og Anordninger. 1849-59.
— — — — — 1860-62.
Samlinger, Ny kirkehistoriske. II 3.
— til Fyens Historie og Topographie. I 4. II (Engelstoft, Odense Byes Historie).

Schmidt, J. N., Slesvigs Land og Folk. 1861 (1852).

Schou, Th., Elementær Statik. 1862. 4to.

Schrøn. L., Syvziffrede alm. Logarithmer med Interpolationstavler. Bearb. paa Dansk af H. Lind. I—II, III. 1862.

Sibbern, F. C., Meddelelser af Indholdet af et Skrift fra Aaret 2135. 2. 1862.

Staaff, F. N., Urval ur Franska litteraturen. I—II. 1859-60.

Strøm, V., Begyndelsesgrundene af Plantelæren. 1861.

Thiers, A., Histoire du consulat et de l'empire. 98-102.

Thorson, A. B., Mythologien som gudskabende Proces i Bevidstheden. Efter F. W. J. v. Schielling. 1862.

Thrige, S. B., Harald Haardraades Saga. 1862.

Thukydides. Mit erkl. Anm. von K. W. Krüger. I 2. II 1-2.

— , Udvalg, ved C. Berg. Anmærkninger dertil af S. Th. Kielsen. 1861.

Tidsskrift, Antiqvarisk. 1858-59.

— for Philologi og Pædagogik. III 1-4.

— for Physik og Chemi. Udg. af A. og J. Thomsen. 1-6.

— for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben. 2den Række. III 3-6. IV 1-3.

— , Mathematisk. 1861 6-12. 1862 1-5.

— , Naturhistorisk. 3 Række udg. af J. Schiødte. 1. 2.

— , Nordisk, for Literatur og Kunst. Udg. af L. Dietrichson. I 1-3.

— , Nordisk Universitets-. VI 3. Christiania. — VII 2. Lund. — 3. Christiania. — VIII 1. Kbhavn.

— , Nyt, for udenlandsk theol. Litteratur. Udg. af H. N. Clausen. 1861 2-4. 1862 1.

— , Nyt theologisk. XII.

— , Theologisk, for den evang. luth. Kirke i Norge. IV 2-4.

Trap, J. P., Statistisk-topographisk Beskrivelse af Hertugdømmet Slesvig. I.

Tychsen, C., En Samling af Ligninger henhørende til det elementære Kursus. 1862.

Ugeskrift, Evangelisk. 1861 27-54. 1862 1-26.

Wagner, H., Cryptogamen-Herbarium. II Serie, Lief. 4.

Wagner, M., Der Isthmus von Panama (Geogr. Mitth. Ergänzungsheft 5).

Varming, L., Det jydske Folkesprog gramm. fremstillet. 1862.

Weisser, L., und Merz, H., Bilder-Atlas zum Studium der Weltgeschichte. 24-26. fol. (Text von H. Kurz).

†Westergaard, N. L., Om de ældste Tidsrum i den indiske Historie med Hensyn til Literaturen. 4to.

Wichfeld, J., Fortidsminder fra Egnen om Mariebo Sø. 1862.

Wolff, A. A., Lærebog i den israelitiske Religion. 1862.

Yemeniz, E., Fra den græske Frihedskamp. Oversat af R. Schmidt. 1862.

Zeilau, Th., Fox-Expeditionen i Aaret 1860. Kbh. 1861.

Disciplenes Morskabsbibliothek, som bestyres af Adjunct Lund, har i Skoleaaret 1861—62 havt en Tilvæxt af 40—50 Bind.

Skolens Examina

ville iaar blive afholdte i følgende Orden.

I. Den skriftlige Deel.

Afgangsprøven.		Aarsprøven.	
	Mandag den 23de Juni.		
Kl.		Kl.	
9—1	DIM. Oversættelse fra Latin.	9—1	VIIB Overs. fra Lat.
		8—11	VI, V Ovs. fra Lat.
			III Latinsk Stiil.
			II Regning.
4—8	DIM. Geometrisk Udarbeidelse.	3—7	VIIB Geom. Udarb.
		3—6	VI Latinsk Stiil.
			IV Mathem. Udarb.
		3—7	III, II, I Tegning.
	Onsdag den 25de Juni.		
9—1	DIM. Latinsk Stiil.	9—1	VIIB Latinsk Stiil.
		8—11	V, IV Lat. Stiil.
			III Tydsk Stiil.
			I Regning.
4—8	VI Tydsk Stiil.	3—6	V, IV, II, I Tydsk Stiil.

Torsdag den 26de Juni.

Kl.		Kl.	
9—1	DIM. Dansk Udarbeidelse.	9—1	VIIB Dansk Udarb.
		8—12	VI, V, IV, III, II, I Dansk Udarb.
4—8	DIM. Arithmetisk Udarbeidelse.	3—7	VIIB Arithm. Udarb. VI, V Math. Udarb.
		3—6	III Math. Udarb. II Fransk Stiil.

II. Den mundtlige Deel af Afgangsproven.

DIMITTENDERNE.		VI. CLASSE.	
Løverdag den 28de Juni.			
Kl.		Kl.	
4	Religion Db.		
Mandag den 30te Juni.			
8	Historie D.	8	Naturhistorie Ngd.
4	Græsk K.	4	Fransk Ld.
Tirsdag den 1ste Juli.			
8	Latin Lst.	8	Tydsk H.
3	Geometri M.	4	Geographi D.
6	Arithmetik M.		
Torsdag den 3die Juli.			
8	Naturlære M.		
Mandag den 7de Juli.			
11	Hebraisk Ngd.		

(Torsdag den 3die Juli, Eftermiddag Kl. 5, afholdes Skolens offentlige Sangprøve.)

III. Den mundtlige Deel af Aarsproven.

Fredag den 11te Juli.

Kl.		Kl.	
9	V Latin K.	4	VI Mathematik M.
9	IV Historie D.	4	II Tydsk H.
9	III Religion Db.	5	V Nord. Mythol. Ld.
10	I Naturhist. Ngd.		

Løverdag den 12te Juli.

9	VIIB Historie D.	4	V Tydsk H.
9	IV Fransk Db.	4	II Religion Ld.
9	III Mathematik L.	5	I Geographi Ngd.

Mandag den 14de Juli.

9	VIIB Geometri M.	4	II Fransk Ld.
9	V Historie D.	5	VI Bibelhistorie Db.
9	IV Latin R.		
9	III Naturhistorie Ngd.		

Tirsdag den 15de Juli.

9	V Græsk R. Lst.	4	VIIB Naturlære M.
9	IV Mathematik L.	4	II Naturhist. Ngd.
9	III Dansk Db.	5	I Tydsk Lst.

Onsdag den 16de Juli.

9	VI Latin K.	4	III Historie D.
9	V Mathematik M.	4	I Religion Ld.
9	IV Religion Db.	6	VIIB Hebrask Ngd.

Torsdag den 17de Juli.

9	V Religion Db.	4	VIIB Arithmetik M.
9	IV Tydsk H.	4	III Geographi D.
10	II Geographi Ngd.		

Fredag den 18de Juli.

Kl.		Kl.	
9	V Fransk Ld.	4	VIIB Latin Lst.
9	IV Geographi D.	4	III Tydsk H.
		5	I Dansk Db.

Løverdag den 19de Juli.

9	VI Historie D.	4	VIIB Religion Db.
9	IV Græsk H.	4	III Latin R.
10	V Naturhistorie Ngd.	5	II Dansk Ld.

Mandag den 21de Juli.

9	VI Græsk R. Lst.	4	VIIB Græsk K.
9	V Geographi D.	4	IV Naturhistorie Ngd.
10	I Historie H.	4	III Fransk Db.
		4	II Historie Ld.

Tirsdag den 22de Juli Kl. 4 Eftermiddag bekjendtgjores Udfaldet af Censuren for samtlige Classer, hvorpaa Sommerferien tager sin Begyndelse.

Fredag den 22de August Kl. 8 Aften maae Disciplene atter være samlede paa Herlufsholm. Løverdag den 23de til sædvanlig Tid begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prover indbydes herved ærbødigst Disciplenes Forældre og Værger saavelsom Enhver, der interesserer sig for Skolen og dens Virksomhed.